

Naudotojo vadovas

**Vidaus rinkos informacinė sistema (VRIS)
ir Paslaugų direktyva**

***Europe Direct* – tai paslauga, padėsianti Jums rasti atsakymus
į klausimus apie Europos Sąjungą**

Informacija teikiama nemokamai telefonu (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Kai kurie mobiliojo ryšio operatoriai neteikia paslaugos skambinti 00 800 numeriu arba šie skambučiai yra mokami.

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji pasiekama per EUROPA serverį (<http://europa.eu>).

Katalogo duomenys pateikiami šio leidinio pabaigoje.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2009

ISBN 978-92-79-10460-2

doi:10.2780/38839

© Europos Bendrijos, 2009

Leidžiama dauginti, nurodžius šaltinį.

Printed in Belgium

SPAUSDINTA BALTAME POPIERIUJE, BLUKINTAME NENAUDOJANT CHLORO

Naudotojo vadovas

**Vidaus rinkos informacinė sistema (VRIS)
ir Paslaugų direktyva**

Atsakomybės atsisakymas

Šis naudotojo vadovas nesaisto Europos Komisijos kaip institucijos. Vadovo paskirtis – suteikti praktinių rekomendacijų visų valstybių narių kompetentingoms institucijoms dėl VRI sistemos naudojimo siekiant administracinio bendradarbiavimo pagal Paslaugų direktyvą. Šiame naudotojo vadove nepateikiamas išsamus Paslaugų direktyvos nuostatų aprašymas, jame taip pat nenagrinėjamos techninės VRI sistemos detalės.

Išsamesnės informacijos apie Paslaugų direktyvą arba VRI sistemą galima rasti papildomoje medžiagoje, kuri nurodyta vadove, visų pirma reikėtų peržiūrėti „Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovą“ ⁽¹⁾ ir bendrąjį „Vidaus rinkos informacinės sistemos vartotojo vadovą“ ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Pateikiama visomis kalbomis (http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/proposal_en.htm).

⁽²⁾ Pateikiama visomis kalbomis (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/important_documents_lt.html).

IŽANGA	4
1. PASLAUGŲ DIREKTYVA. TRUMPA PAGRINDINIŲ NUOSTATŲ, AKTUALIŲ ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO POŽIŪRIU, APŽVALGA	6
1.1. Laisvas paslaugų judėjimas ir Paslaugų direktyva. Bendrosios aplinkybės	6
1.2. Kam taikoma Paslaugų direktyva	6
1.3. Kaip Paslaugų direktyva supaprastinamos administracinės procedūros	7
1.4. Kaip Paslaugų direktyva palengvinamas paslaugų teikimas kitose valstybėse	8
1.5. Kaip Paslaugų direktyva palengvinamas įmonės įsteigimas	9
2. ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS PAGAL PASLAUGŲ DIREKTYVĄ	10
2.1. Bendrieji principai	10
2.2. Pagrindiniai administracinio bendradarbiavimo scenarijai	12
3. VIDAUS RINKOS INFORMACINĖ SISTEMA – ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO PALENGVINIMAS	17
3.1. Kas yra VRIS	17
3.2. Kaip VRIS veikia	17
3.3. Kas dalyvauja VRIS	18
3.4. Kaip patekti į VRIS	19
4. LAIPSNIŠKAS VADOVAS. KAIP NAUDOTIS VRIS PASLAUGŲ DIREKTYVOS TIKSLAIS	20
4.1. Pradžia	20
4.2. Kaip siųsti informacijos prašymą kitos valstybės narės institucijai	20
4.3. Atsakymas į jūsų institucijos gautą informacijos prašymą	30

IŽANGA

Šio naudotojo vadovo tikslas – suteikti praktinę pagalbą valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kai keisdamosi informacija apie paslaugų teikėjus ir jų veiklą jos naudojami vidaus rinkos informacine sistema (VRIS, arba VRI sistema, angl. IMI) ⁽³⁾. Tokio kompetentingų institucijų administracinio bendradarbiavimo reikalaujama pagal Paslaugų direktyvą ⁽⁴⁾.

Paslaugų direktyva palengvinamas laisvas paslaugų judėjimas visoje ES, nes pašalinamos administracinės ir teisinės kliūtys paslaugų teikimui kitose valstybėse narėse. Kartu užtikrinama pakankama paslaugų teikėjų priežiūra per administracinį valstybių narių bendradarbiavimą. Taigi pagal Paslaugų direktyvą valstybės narės įpareigojamos padėti viena kitai ir prireikus keistis informacija elektroninėmis priemonėmis.

Elektroniniai informacijos mainai vyks naudojantis vidaus rinkos informacine sistema (VRIS, arba VRI sistema, angl. IMI). Glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija parengė leidinį „Vidaus rinkos informacinės sistemos taikymas įgyvendinant Paslaugų direktyvą“. Šis leidinys padeda naudotojams lengvai nustatyti kitų valstybių narių kompetentingas institucijas ir palengvina bendravimą su jomis, visų pirma naudojantis iš anksto išverstais klausimais ir atsakymais.

Įvairių valstybių narių bendradarbiavimas iš esmės vyks tiesiogiai tarp kompetentingų institucijų. Tai gali būti nacionalinės, regioninės ar vietos institucijos, savo valstybėje narėje atliekančios paslaugų teikimo priežiūros ar reguliavimo funkcijas. Tai reiškia, kad jos yra atsakingos už paslaugų sektoriaus įmonių (arba pavienių asmenų) vykdomos veiklos reguliavimą, tvirtinimą, tikrinimą ar priežiūrą, įskaitant ir tuos atvejus, kai jų funkcijos apima bendrųjų taisyklių, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos ar saugos standartų, taikymo priežiūrą.

Jei dirbate tokioje kompetentingoje institucijoje, jums gali reikėti naudotis VRIS, pavyzdžiui, kai paslaugos teikėjas iš kitos valstybės narės nori įsisteigti arba teikti paslaugas jūsų valstybės teritorijoje (atsižvelgiant į situaciją, jums gali tekti nagrinėti kitų valstybių narių dokumentus arba jums gali tekti prižiūrėti jūsų šalyje neįsisteigusį paslaugų teikėją). Tokiais atvejais galėsite paprašyti informacijos iš kitos valstybės narės kompetentingų institucijų, ir atsakymą jos jums turėtų duoti kuo greičiau. Kitais atvejais informacijos apie jūsų teritorijoje įsisteigusius paslaugų teikėjus gali prireikti kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms, todėl informacijos bus paprašyta jūsų, ir jums reikės atsilipti į prašymą.

Šiame naudotojo vadove aprašomi tinkami bendradarbiavimo su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis būdai ir atkreipiamas dėmesys į klausimus, kurie svarbiausi siekiant, kad Paslaugų direktyvoje numatyta abipusė pagalba būtų teikiama praktiškai. Vadovo tikslas – palengvinti kasdienį VRIS naudojimą įgyvendinant Paslaugų direktyvą. Jame sutelkiamas dėmesys į įprastą, kasdienį keitimąsi informacija tarp kompetentingų institucijų ir bandoma paaiškinti įvairias administracinio bendradarbiavimo prievoles, scenarijus ir funkcijas. Vadovo struktūra tokia:

- 1 dalyje apibūdinami pagrindiniai **Paslaugų direktyvos tikslai** ir svarbiausios nuostatos, kurias reikia žinoti bendradarbiaujant su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis. Joje taip pat pateikiama trumpa šių pagrindinių nuostatų apžvalga ir paaiškinamas **jų poveikis jūsų kasdieniam darbui**;
- 2 dalyje kalbama apie pagrindinius scenarijus, pagal kuriuos gali atsirasti **administracinio bendradarbiavimo** poreikis, ir apžvelgiamos jį sąlygojančios aplinkybės;

⁽³⁾ Sąvoka „valstybės narės“ šiame vadove vartojama nurodant ES 27 valstybes nares ir tris ELPA šalis, esančias Europos ekonominės erdvės (EEE) šalimis, t. y. Norvegiją, Islandiją ir Lichtenšteiną.

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 376, 2006 12 27, p. 36. Paslaugų direktyvą visos ES valstybės narės turi įgyvendinti iki 2009 m. gruodžio 28 d.

- 3 dalyje pateikiamas trumpas įvadas į **VRI sistemą**;
- 4 dalyje siūlomas **paprastas pagrindinių žingsnių praktinio VRIS programos naudojimo įgyvendinant Paslaugų direktyvą** vadovas. Juo siekiama susieti Paslaugų direktyvoje išdėstytas koncepcijas ir teisinės prievolės su praktiniu kasdieniu sistemos naudojimu.

1. PASLAUGŲ DIREKTYVA. TRUMPA PAGRINDINIŲ NUOSTATŲ, AKTUALIŲ ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO POŽIŪRIU, APŽVALGA

1.1. Laisvas paslaugų judėjimas ir Paslaugų direktyva. Bendrosios aplinkybės

Paslaugos yra didžiausias Europos ekonomikos sektorius. Jos sudaro apie 70 % BVP ir viso užimtumo ES valstybėse narėse. O pastaraisiais metais naujos darbo vietos buvo kuriamos iš esmės paslaugų sektoriuje. Dėl daugybės administracinių ir teisinių kliūčių, dėl kurių dažnai dubliuojama kontrolė ir atsiranda nepagrįstos painiavos, paslaugų vidaus rinka iki šiol neveikė labai gerai.

Paslaugų direktyvos tikslas – išlaisvinti nepanaudotą paslaugų potencialą, kaip ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo potencialą. Direktyvoje išdėstyta ambicinga administracinio ir reguliavimo supaprastinimo programa, kuria siekiama užtikrinti, kad ir paslaugų teikėjai, ir jų gavėjai lengviau pasinaudotų dviem pagrindinėmis laisvėmis, kurios nustatytos Europos bendrijos sutartyje – laisve teikti paslaugas ir laisve įsisteigti:

- **laisvė teikti paslaugas** kitose valstybėse suteikia vienoje valstybėje narėje įsisteigusiems paslaugų teikėjams (asmenims arba įmonėms) teisę vykdyti ekonominę veiklą kitoje valstybėje narėje ten neįsisteigus. Panašiai ji suteikia teisę paslaugų gavėjams, kurie gali būti įmonės arba vartotojai, laisvai gauti paslaugas iš kitoje valstybėje narėje įsisteigusių tiekėjų;
- **laisvė įsisteigti**, be kita ko, leidžia paslaugų teikėjams (asmenims arba įmonėms) nuolat ir nepertraukiamai vykdyti ekonominę veiklą vienoje ar keliose valstybėse narėse (t. y. įsisteigti ten).

Direktyvoje numatytomis paprastinimo priemonėmis turėtų būti sudarytos daug geresnės sąlygos įmonėms, vartotojams ir valdymo institucijoms. Direktyva labai palengvins paslaugų teikimą mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) Europos vidaus rinkoje. Platesnis pasirinkimas ir didesnis skaidrumas bus naudingi vartotojams, o valstybės valdymo institucijos taikys paprastesnę reguliavimo sistemą ir galės pasikliauti šiuolaikinėmis ryšio priemonėmis.

1.2. Kam taikoma Paslaugų direktyva

Paslaugų direktyva aprėpia labai įvairią ekonominę veiklą paslaugų sektoriuje. Tačiau ji neapėpia ekonominės veiklos, kuri nėra paslaugos, pavyzdžiui, gamybos.

Veiklos rūšių paslaugų sektoriuje yra daug ir įvairių. Jei aiškiai nenurodyta kitaip, direktyva taikoma joms visoms. Tai reiškia, kad, kaip kompetentingai institucijai, atsižvelgiant į jūsų konkrečią atsakomybę, jums gali tekti turėti reikalų su vienu iš paslaugų sektorių, kuriam taikoma direktyva (jei, pavyzdžiui, jūs esate institucija, kuri prižiūri statybos paslaugas), arba su daugeliu tokių sektorių (jei, pavyzdžiui, jūs esate institucija, kuri atsakinga už bendrąjį prekybos registrą).

Toliau pateikti paslaugų, kurioms taikoma Paslaugų direktyva, pavyzdžiai (tačiau jie nėra išsamūs):

- prekybos tinklai (įskaitant mažmeninę ir didmeninę prekybą prekėmis ir paslaugomis, nuo didelių mažmenininkų, kaip antai prekybos centrų, iki mažų parduotuvių);
- daugelio reglamentuojamųjų profesijų veikla (pavyzdžiui, teisiniai ir finansiniai patarėjai, architektai, inžinieriai, apskaitininkai, tyrėjai);

- statybos paslaugos ir amatai (pavyzdžiui, statybos ar griovimo paslaugos, taip pat paslaugos, kurias teikia santechnikai, dažytojai, elektrikai, plytelių klojėjai, dailidės);
- su verslu susijusios paslaugos (pavyzdžiui, biurų priežiūra, verslo konsultacijos, renginių organizavimas, skolų išieškojimas, reklama ir įdarbinimo paslaugos);
- paslaugos turizmo srityje (pavyzdžiui, kelionių agentūrų ir kelionių vadovų paslaugos);
- laisvalaikio paslaugos (pavyzdžiui, sporto centrų ir pramogų parkų teikiamos paslaugos);
- paslaugos įrangos diegimo ir priežiūros srityje;
- informacinės paslaugos (pavyzdžiui, interneto portalai, naujienu agentūrų veikla, leidyba, kompiuterinio programavimo veikla);
- apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos (pavyzdžiui, viešbučiai, restoranai, barai, viešojo maitinimo paslaugos);
- paslaugos mokymo ir švietimo srityje (pavyzdžiui, kalbų ar vairavimo mokyklos);
- nekilnojamojo turto paslaugos;
- pagalbos namų ūkyje paslaugos (pavyzdžiui, valymo paslaugos, privačių auklių ar sodininkų paslaugos).

Direktyva netaikoma paslaugoms, kurios aiškiai neįtrauktos į jos taikymo sritį. Tai apima kelis didelius paslaugų sektorius, būtent: visas finansines paslaugas (pavyzdžiui, bankininkystės paslaugos, įskaitant skolinimą, kredito institucijų paslaugos, draudimas, vertybiniai popieriai, investicijų fondai); telekomunikacijų paslaugas (pavyzdžiui, telefono ryšio ir interneto ryšio paslaugos); transporto paslaugas; sveikatos priežiūros paslaugas (apibrėžiamos kaip žmonėms skirtos medicinos ir farmacijos paslaugos, kurias teikti gali tik reglamentuojamos sveikatos priežiūros profesijos atstovai, bet ne kitos paslaugos, kaip antai veterinarų ar nereglamentuojamos sveikatos priežiūros profesijos atstovų); lošimo veiklą (pavyzdžiui, loterijos, kazino, sporto lažybos).

Taip pat yra dar kelios konkrečios paslaugų veiklos rūšys, kurioms direktyva netaikoma: laikinojo įdarbinimo agentūrų paslaugos, privačios saugos paslaugos (t. y. žmonių valdoma turto priežiūra arba patalpose esančių asmenų apsauga) ir televizijos ir radijo paslaugos.

Jei jūsų sritis – socialinės paslaugos (nuo socialinio būsto iki įvairių pagalbos paslaugų, teikiamų, asmenims, kuriems jų reikia), turėtumėte žinoti, kad direktyvos prievolės (įskaitant administracinio bendradarbiavimo įpareigojimus) netaikomos, kai tokias paslaugas tiesiogiai teikia pati valstybė (nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu) arba privatus paslaugų teikėjas, kurį valstybė konkrečiai įgaliojo teikti tas paslaugas. Direktyva taip pat netaikoma, kai tokias paslaugas teikia labdaros organizacijos. Visais kitais atvejais, kai paslaugas teikia privatūs ūkio subjektai, direktyva paslaugoms taikoma (pavyzdžiui, privatiems vaikų darželiams arba privatiems senelių namams).

Galiausiai į Paslaugų direktyvos taikymo sritį neįeina ir notarų bei antstolių (kurie skiriami oficialiu vyriausybės aktu) paslaugos ⁽⁵⁾.

1.3. Kaip Paslaugų direktyva supaprastinamos administracinės procedūros

Paslaugų direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės įmonėms **supaprastintų administracines procedūras ir formalumus**. Visų pirma valstybės narės **turės sumažinti administracinę naštą** paslaugų teikėjams iš jų reikalaujamos mažiau **faktus patvirtinančių įrodymų ir dokumentų**. Pavyzdžiui, turėtų būti supaprastintos taisyklės, pagal kurias reikalaujama, kad paslaugų teikėjas pateiktų išsamią dokumentaciją, jei valdymo

⁽⁵⁾ Daugiau informacijos apie taikymo sritį galima rasti „Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovo“ 2 skyriuje.

institucija jau turi tam tikrą informaciją ar dokumentus. Tas pats principas taikomas ir su **dokumento forma** susijusiems reikalavimams. Išskyrus tuos atvejus, kai tai pagrįsta, nebeturėtų būti reikalaujama patvirtintų kopijų ar vertimų. Be to, **dokumentai iš kitų valstybių narių** turėtų būti priimami, jei jų paskirtis tokia pati arba jei iš jų turinio aišku, kad patenkintas konkretus reikalavimas. Tai reiškia, kad, jei turite teisę reikalauti, jog paslaugų teikėjas įvykdytų tam tikrus nacionalinius reikalavimus, turite atsižvelgti į kitos valstybės narės išduotus dokumentus, kurie įrodo, kad lygiavertis reikalavimas jau įvykdytas jų kilmės šalyje.

Siekiant užtikrinti, kad administracinės procedūros būtų pakankamai paprastos, reikia nuodugnaus esamų taisyklių, procedūrų ir formalių reikalavimų pakeitimų vertinimo proceso. Kaip kompetentinga institucija savo kasdiniame darbe su paslaugų teikėjais kiekvienu atskiru atveju turėsite laikytis šių supaprastinimo principų. Jums reikės užtikrinti, pavyzdžiui, kad būtų atsižvelgiama į kitų valstybių narių dokumentus, kai to prireiks, ir kad būtų išvengta dubliavimo.

Lygiavertių dokumentų priėmimas (pavyzdys)

Jei jūs reikalaujate periodiškai tikrinti mechanizmus, jūs turėsite kaip įrodymą priimti sertifikatus ar patvirtinimus, kuriuose pateikiami tokių kitoje valstybėje narėje atliktų patikrinimų rezultatai.

Panašiai, paprastai jūs nereikalaujate pateikti pilietybės ar gyvenamosios vietos pažymėjimo, kai kitais oficialiais asmens dokumentais (pvz., pasu ar tapatybės kortele) jau įrodomas šios informacijos tikrumas.

1.4. Kaip Paslaugų direktyva palengvinamas paslaugų teikimas kitose valstybėse

Paslaugų direktyva palengvinama paslaugų teikėjų, kurie nori teikti savo paslaugas kitose valstybėse narėse, bet nėra jose įsisteigę (pavyzdžiui, konkrečių sutarčių, projektų ar klientų atveju), veikla. Taip būtų tokiais atvejais: architektas iš Prancūzijos vyksta į Vokietiją projektuoti namo arba renginių organizatorius iš Suomijos rengia lauko festivalį Estijoje.

Šiuo atžvilgiu Paslaugų direktyvoje nustatytas „**laisvės teikti paslaugas**“ principas, kuris reiškia, kad valstybės narės paprastai neturėtų taikyti savo nacionalinių reikalavimų atvykstantiems paslaugų teikėjams, kurie jau teisėtai įsisteigę kitoje valstybėje narėje ir jau laikosi ten taikomų taisyklių⁽⁶⁾.

Nacionaliniai reikalavimai gali būti taikomi tik direktyvoje nurodytais labai retais atvejais, jei įvykdomos šios trys sąlygos:

- reikalavimais neturi būti diskriminuojama (t. y. jais negali tiesiogiai ar netiesiogiai būti nustatytos kitokios sąlygos vietos teikėjams ir teikėjams iš kitų valstybių narių);
- jie turi būti pagrįsti atsižvelgiant į viešąją tvarką, visuomenės saugumą, visuomenės sveikatą ar aplinkos apsaugą;
- jie turi būti būtini ir proporcingi (t. y. reikalavimas turi būti tinkamas siekiamam tikslui įgyvendinti ir nėra kitų mažiau ribojančių priemonių, kuriomis būtų pasiekiamas toks pat rezultatas).

Be to, turėtumėte žinoti, kad Paslaugų direktyvoje nustatytas papildomų nuo „laisvės teikti paslaugas“ leidžiančių nukrypti nuostatų principas.

Dirbant su kitoje valstybėje narėje įsisteigusiu paslaugų teikėju, jums gali tekti nustatyti, ar galite taikyti savo nacionalinius reikalavimus, ar ne. Kai kuriose valstybėse narėse ši padėtis jau bus aiškiai reglamentuota specialiuose teisės aktuose. Kitos valstybės narės bus pasirinkusios reguliuoti šią padėtį, apskritai kalbant, horizontaliojoje teisėje. Tokiu atveju jums gali tekti atsižvelgiant į konkretų atvejį patiemis įvertinti, ar atitinkamą reikalavimą galite taikyti, ar ne. Bet kuriuo atveju, siekiant, kad būtų užtikrinta priežiūra, jums gali prireikti kompetentingos institucijos, kuri prižiūri paslaugų teikėją jo įsisteigimo valstybėje narėje, pagalbos,

⁽⁶⁾ Daugiau informacijos galima rasti „Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovo“ 7 skyriuje.

pavyzdžiui, jei norėsite įsitikinti, kad paslaugų teikėjas yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje ir kad teikia savo paslaugas teisėtai ⁽⁷⁾.

1.5. Kaip Paslaugų direktyva palengvinamas įmonės įsteigimas

Paslaugų direktyva gerokai palengvinamas įmonės įsteigimas bet kurioje valstybėje narėje. Tai susiję su atvejais, kai asmuo arba įmonė ketina įsisteigti kitoje šalyje (visiškai nauja įmonė arba kitoje valstybėje narėje jau įsisteigusio juridinio asmens pavaldžioji įmonė ar filialas). Direktyva naudinga ir teikėjams, kurie nori įsisteigti savo valstybėje narėje, nes ir jie galės pasinaudoti supaprastintomis taisyklėmis ir procedūromis. Visų pirma valstybės narės turės panaikinti nepagrįstus leidimus, o kitos procedūros turės būti supaprastintos. Be to, nemažai teisinių reikalavimų turės būti panaikinti arba pakeisti. Tokios prievolės turi būti įgyvendinamos atliekant kiekvienos valstybės narės teisinio reglamentavimo pakeitimus iki galutinio direktyvos įgyvendinimo termino (t. y. iki 2009 m. pabaigos), kad jie iš principo būtų įtraukti į jūsų taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus.

Tokiomis aplinkybėmis administracinis bendradarbiavimas gali būti būtinas, pavyzdžiui, kai paslaugų teikėjas iš kitos valstybės narės atvyksta įsisteigti jūsų valstybėje narėje (pvz., Graikijos pilietis, kuris Briuselyje nori atidaryti reklamos agentūrą, arba mažmeninė įmonė iš Vokietijos, kuri nori įkurti įmonę Latvijoje). Tokiais atvejais jums gali, pavyzdžiui, prireikti paslaugų teikėjo įsisteigimo valstybės narės kompetentingos institucijos pagalbos dėl joje išduotų dokumentų ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Daugiau informacijos galima rasti 2.2.1 skyriuje.

⁽⁸⁾ Daugiau informacijos galima rasti 2.2.2 skyriuje.

2. ADMINISTRACINIS BENDRADARBIAVIMAS PAGAL PASLAUGŲ DIREKTYVĄ

2.1. Bendrieji principai

Valstybių narių administracinis bendradarbiavimas labai svarbus siekiant, kad paslaugų vidaus rinka tinkamai veiktų. Dėl nepakankamo valstybių narių valdymo institucijų reguliaraus bendradarbiavimo daugėja teikėjams taikomų taisyklių ir keliose valstybėse vykdomos veiklos atveju dubliuojama kontrolė. Bendradarbiavimo stoka gali pasinaudoti ir nesąžiningi verslininkai, kad išvengtų priežiūros ar nesilaikytų paslaugų teikimo veiklai taikomų taisyklių. Tai viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl laisvas paslaugų judėjimas iki šiol nevyko tinkamai.

Valstybės valdymo institucijoms nebendradarbiaujant, kompetentingoms institucijoms faktiškai neįmanoma gauti iš pirmųjų šaltinių informacijos, kuri gali būti labai svarbi siekiant užtikrinti tinkamą paslaugų veiklos priežiūrą, pavyzdžiui:

- ar paslaugų teikėjas teisėtai įsisteigęs kitoje valstybėje narėje (pavyzdžiui, ar įmonė ten teisėtai įregistruota);
- ar paslaugų teikėjas turi teisę arba leidimą verstis tam tikra veikla (pavyzdžiui, ar paslaugų teikėjas turi galiojantį leidimą arba ar jis registruotas jo įsisteigimo valstybėje narėje);
- ar dokumentą tikrai išdavė kitos valstybės narės kompetentinga institucija (pavyzdžiui, mechanizmų naudojimo sertifikata);
- ar pateiktas dokumentas dar galioja.

Administracinis bendradarbiavimas leidžia kompetentingoms institucijoms gauti tikslios informacijos palaikant tiesioginį ryšį su kolegomis kitose valstybėse narėse. Kartu jis padeda užtikrinti, kad dėl priežiūros nebus dubliuojama kontrolė arba kad paslaugų teikėjams nebus sudaryta papildomų, nepagrįstų kliūčių. Galiausiai kasdienis bendradarbiavimas padės padidinti pasitikėjimą kitų valstybių narių teisinėmis ir administracinėmis sistemomis, ir tai turėtų tapti įprasta praktika.

Papildomos kliūtys paslaugų teikėjams (pavyzdys)

Paslaugų teikėjui gali būti privalomas aplinkosaugos auditas jo įsisteigimo valstybėje narėje, siekiant patikrinti jo veiklos ir darbo metodų aplinkosaugos patikimumą. Į tokius audito rezultatus reikia atsižvelgti tuo atveju, jei paslaugos teikiamos kitoje valstybėje, siekiant užtikrinti, kad tai nebūtų dubliuojama taikant reikalavimus priimančiojoje valstybėje narėje.

2.1.1. Bendroji prievolė bendradarbiauti

Siekiant užtikrinti, kad administracinis bendradarbiavimas vyktų veiksmingai, Paslaugų direktyvoje valstybėms narėms nustatyta teisinė prievolė greitai ir veiksmingai teikti abipusę teisinę pagalbą. Tai reiškia, kad galite prašyti informacijos iš kitų valstybių narių kompetentingų institucijų ir būti tikri, kad jums bus greitai atsakyta. Bet jūs taip pat turėsite teikti informaciją kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kurioms reikia konkrečios informacijos apie paslaugų teikėjus jūsų kompetencijos srityje. Informacija bus keičiamasi naudojant VRIS ⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ Daugiau informacijos galima rasti 3 skyriuje.

2.1.2. *Prievolė naudoti visas būtinas priemones*

Prievolė bendradarbiauti yra plati ir apima **prievolę imtis visų įmanomų priemonių, kurios būtinos veiksmingam bendradarbiavimui.**

Paslaugų direktyvoje nurodyti konkretūs metodai, kurie turi būti taikomi, ar priemonės, kurių reikia imtis, tam rezultatui pasiekti. **Sprendimą dėl tinkamiausio būdo surinkti prašomą informaciją kiekvienu atskiru atveju priima pati prašymą gavusi valstybės narės kompetentinga institucija.** Vykdydamos šią veiklą, kompetentingos institucijos neviršija jų valstybėse narėse joms suteiktų įgaliojimų.

Kai iš kitos valstybės narės kompetentingos institucijos gaunate prašymą suteikti informacijos apie paslaugų teikėją, jūs turite prievolę padėti, net jei negalite lengvai gauti prašomos informacijos. Patys turite nuspręsti, kokie yra tinkamiausi būdai gauti informacijos jūsų institucijos kompetencijos srityje. Jums gali tekti peržiūrėti savo institucijos įrašus ar duomenų bazes, susisiekti su kitomis jūsų valstybės narės institucijomis ar atlikti faktinius patikrinimus, pavyzdžiui, susisiekiant su paslaugų teikėju ar atliekant patikrinimus paslaugų teikėjų patalpose, arba pasitelkiant kitas priemones.

Prievolių teikti abipusę pagalbą vykdymas (pavyzdys)

Kompetentinga institucija gauna prašymą suteikti informacijos apie asmenis, turinčius leidimą veikti paslaugų teikėjo vardu. Jei institucija neturi tokios informacijos, jai reikės ją gauti, pavyzdžiui, patikrinti registre arba paklausti paslaugų teikėjo.

O jeigu... negalite identifikuoti tokio paslaugų teikėjo arba negalite gauti aktualios informacijos?

Apskritai nebus sunku identifikuoti paslaugų teikėją, dėl kurio gavote prašymą. Taip yra dėl to, kad VRI sistemoje tam tikri pagrindiniai duomenys, kurių paprastai pakanka paslaugų teikėjui identifikuoti, pavyzdžiui, paslaugų teikėjo adresas, turi būti įrašomi prieš išsiunčiant prašymą.

Be to, daugeliu atvejų, kadangi jūs esate kompetentingas dėl tam tikro paslaugų teikėjo ar konkrečios srities, su kuria susijęs prašymas, naudodamiesi savo institucijos kompetencija galėsite rasti prašomos informacijos. Jei nesate kompetentingas atsakyti į prašymą, galėsite persiųsti jį institucijai, kuri sprendžia tokius klausimus, arba savo VRIS koordinatoriui.

Jei kyla sunkumų, pavyzdžiui, negalite identifikuoti paslaugų teikėjo arba informacijos negalite gauti greitai, galbūt dėl to, kad informacija jums tiesiogiai neprieinama ir reikia susisiekti su kitomis kompetentingomis institucijomis, jums reikia skubiai informuoti prašymą teikiančią instituciją ir pabandyti rasti abi šalis tenkinantį sprendimą. Jei kyla nesutarimų, turėtumėte susisiekti su savo VRIS koordinatoriumi.

Su savo VRIS koordinatoriumi taip pat turėtumėte susisiekti, jei negaunate atsakymo į prašymą, kurį nusiuntėte kitos valstybės narės kompetentingai institucijai.

2.1.3. *Visi prašymai turi būti konkretūs ir tinkamai motyvuoti*

Pagalbos prašymai turi būti konkretūs, pavyzdžiui, juose turi būti aiškiai nurodyta, kokios informacijos reikia. Daugeliu atvejų VRI sistemoje siunčiami prašymai bus konkretūs, nes, siekiant sumažinti kalbines kliūtis, prašymai dažnai bus paremti iš anksto suformuluotais klausimais. Tačiau prašymų tekstas gali būti ir laisvos formos, tokiu atveju jums reikės skirti daugiau dėmesio, kad prašymas būtų konkretus. Priešingu atveju rizikuojate, kad gaunančioji kompetentinga institucija suteiks daugiau informacijos negu jums reikia (jei klausimas per bendras ar per platus), o tai bus nereikalingas darbas ir gali neatitikti duomenų apsaugos reikalavimų. Jei prašymas neaiškus, taip pat gali kilti rizika, kad gaunančioji kompetentinga institucija negalės suteikti jums reikiamos informacijos.

Pagalbos prašymą siunčianti valstybė narė taip pat turi jį tinkamai motyvuoti. Tai reiškia, kad turite nurodyti priežastis, kodėl informacija būtina tinkamai tam tikro paslaugų teikėjo priežiūrai užtikrinti. Motyvacija turi būti susijusi su konkrečiu paslaugos teikėju ir negali būti tiesiog bendro pobūdžio. Kaskart per VRI sistemą siųsdami

pagalbos prašymą turėsite pateikti konkrečią savo prašymo motyvaciją. Tai padės gaunančiajai institucijai suprasti, kodėl jūs prašote jos pagalbos ir ko jums tiksliai reikia.

Motyvacijos reikalavimas taip pat reiškia, kad administraciniu bendradarbiavimu neturėtų būti sistemingai naudojama siekiant atlikti paslaugų teikėjo iš kitos valstybės narės asmens patikrinimus, t. y. neturėtumėte siųsti prašymų kaskart, kai turite reikalų su paslaugų teikėju iš kitos valstybės narės. Tai daryti turėtumėte tik tuomet, jeigu turite pagrįstų abejonių, pavyzdžiui, jei yra informacijos, kad paslaugų teikėjas neturi teisės ar leidimo verstis verslu, arba jeigu jums reikia įvertinti, ar galite taikyti nacionalinius reikalavimus.

Prašymo dėl dokumentų motyvavimas

Prašymai neturėtų būti siunčiami siekiant patikrinti kitoje valstybėje narėje išduotų dokumentų autentiškumą, jei nėra priežasčių įtarti, kad jie neišsamūs ar fiktyvūs. Tokie prašymai turėtų būti siunčiami, jei turite priežasčių abejoti, pavyzdžiui:

- paslaugų teikėjo pateiktos informacijos tikslumu,
- paslaugų teikėjų pateiktų dokumentų autentiškumu ir galiojimu.

Prašymo dėl teisėto įsisteigimo motyvavimas

Tais atvejais, kai paslaugos teikiamos keliose valstybėse, t. y. jei kitoje valstybėje narėje įsisteigę paslaugų teikėjai atvyksta į jūsų šalį teikti paslaugų, neturėtumėte sistemingai siųsti informacijos prašymų įsisteigimo valstybėms narėms ir klausti, ar paslaugų teikėjai tikrai jose teisėtai įsisteigę.

Vėlgi turėtumėte siųsti tokį prašymą, jei turite pagrįstų abejonių, ar konkretus paslaugų teikėjas tikrai įsisteigęs kitoje valstybėje narėje; pavyzdžiui, dėl gavėjų skundų ar prieštaringos informacijos, žinomos iš paslaugų teikėjo naudojamų dokumentų turinio, kaip antai prieštaringa informacija dėl teisinės formos numanomoje įsisteigimo valstybėje narėje ar dėl asmens įgaliojimų atstovauti paslaugų teikėjui.

2.2. Pagrindiniai administracinio bendradarbiavimo scenarijai

Prievolė bendradarbiauti su kitų valstybių narių institucijomis yra susijusi su esminėmis Paslaugų direktyvos nuostatomis ir apima dvi pagrindines sąlygas:

- **paslaugų teikimo atvejai**, kai valstybėje narėje A įsisteigęs paslaugų teikėjas teikia paslaugas valstybėje narėje B, neįsisteigdamas valstybėje narėje B (pavyzdžiui, valstybėje narėje A įsisteigusi įmonė teikia konsultavimo paslaugas, susijusias su vieno iš savo klientų statybų projektu valstybėje narėje B);
- **įsisteigimo atvejai**, kai paslaugų teikėjas nori įsisteigti valstybėje narėje ir verstis joje ekonomine veikla arba kai paslaugų teikėjas jau teisėtai įsisteigęs valstybėje narėje ir nori įsisteigti dar vienoje vietoje (pavyzdžiui, veterinaras iš valstybės narės A nusprendžia verstis praktika dar ir valstybėje narėje B, arba įmonė, kuri atidaro filialą kitoje valstybėje narėje).

Šis skirtumas svarbus, nes nuo jo gali priklausyti, ar galėsite taikyti savo nacionalinius reikalavimus, ar ne, nuo jo taip pat priklausys, kokios informacijos jums gali prireikti iš kitos valstybės narės kompetentingų institucijų.

Turite nepamiršti, kad ne visos įmonės ar asmenys, kurie teikia paslaugas jūsų teritorijoje, privalo būti joje įsisteigę. Tai turi būti nustatoma kiekvienu atveju atskirai.

Paprastai neturėtų kilti abejonių dėl to, ar įmonė arba asmuo yra įsisteigę jūsų valstybėje narėje, pavyzdžiui, ar jis teisėtai užsiregistravęs ar įsisteigęs pagal jūsų šalyje taikomus įsisteigimo reikalavimus. Panašiai, jei paslaugų teikėjas iš kitos valstybės narės tik kartais teikia paslaugas jūsų teritorijoje, turėtų būti laikoma, kad paslaugų

teikėjas įprastai naudojasi laisve teikti paslaugas. Jei kyla abejonių, jas reikia kruopščiai įvertinti pagal Europos Teisingumo Teismo parengtus kriterijus; visų pirma pagal **trukmę, periodiškumą, dažnumą** arba **tęstinumą**.

Paslaugos **trukmė** gali būti rodiklis, tačiau negalite savaime nuspręsti, kad jei paslauga teikiama jūsų šalyje ilgą laiką, tai reiškia, jog paslaugos teikėjas yra įsisteigęs jūsų šalyje. Praktiniu požiūriu kai kurios paslaugos gali būti teikiamos ilgą laiką, bet vis tiek gali būti laikinos. Taigi kai kuriais atvejais trukmė negali būti vienintelis rodiklis. Taip pat turite žinoti, kad negalite nustatyti bendrųjų laiko ribų, kai paslaugų teikėjas savaime laikomas įsisteigusiu.

Paslaugų teikimo ir įsisteigimo skirtumas – trukmė (pavyzdys)

Architektė A iš kitos valstybės narės laimi tarptautinį projekto konkursą projektuoti naują operos pastatą jūsų sostinėje. Ji pasinaudoja savo teise laisvai teikti paslaugas.

Architektas B nusprendžia atidaryti antrinį biurą jūsų šalyje, įdarbinti vietos darbuotojus ir iš to biuro aptarnauti vietos klientus. Jis pasinaudoja savo teise įsisteigti.

Trukmė nebūtų pakankamas įsisteigimo rodiklis, nes architektės A projektas gali tęstis kelerius metus, kol bus užbaigtas, todėl jai gali tekti praleisti daug laiko jūsų teritorijoje. Tačiau kadangi jos veikla savo pobūdžiu yra laikina (kai baigsis projektas, ji nebevykdys savo veiklos), tai – paslaugų teikimas kitoje valstybėje. Ir priešingai, architekto B biuras gali patirti nesėkmę ir gali prireikti jį uždaryti vos po kelių mėnesių nuo atidarymo, bet nepaisant ribotos ekonominės veiklos trukmės, akivaizdu, kad tai yra įsisteigimo atvejis.

Kiti svarstyti rodikliai – paslaugų teikimo **dažnumas, periodiškumas ir tęstinumas**. Jums reikės atlikti vertinimą remiantis įmonės ar asmens teikiamų paslaugų rūšimi ir konkrečiomis su tuo atveju susijusiomis aplinkybėmis. Ir vėl negalite savaime nuspręsti, kad, pavyzdžiui, jei paslaugų teikėjas dažnai būna jūsų šalyje, tai reiškia, kad jis joje įsisteigęs (pavyzdžiui, kitoje valstybėje narėje įsisteigęs konsultantas, kuris vieną kartą per mėnesį teikia paslaugas vienam klientui jūsų valstybėje, neturėtų būti savaime laikomas įsisteigusiu jūsų valstybėje narėje vien dėl to, kad jis dažnai ir periodiškai joje būna).

Rodikliu galėtų būti **ir naudojimasis infrastruktūra, bet vėlgi to nepakanka įsisteigimui nustatyti**. Paslaugų teikėjas teikdamas paslaugas kitoje valstybėje turi teisę naudotis priimančiosios valstybės narės infrastruktūra, taigi pats savaime šis elementas nėra lemiamas siekiant nustatyti įsisteigimą (pavyzdžiui, cirkas iš valstybės narės A negali būti laikomas įsisteigusiu, jei vasaros mėnesiais dalyvauja renginiuose valstybėje narėje B ir naudojasi savo pačių infrastruktūra; arba statybos įmonė iš valstybės narės A naudojasi biuru įgyvendindama didelį projektą valstybėje narėje B) ⁽¹⁰⁾.

2.2.1. Administracinis bendradarbiavimas tais atvejais, kai paslaugos teikiamos kitoje valstybėje

Administracinis bendradarbiavimas bus labai svarbus tais atvejais, kai paslaugos bus teikiamos kitoje valstybėje, t. y. tada, kai valstybėje narėje A įsisteigęs paslaugų teikėjas teikia paslaugas valstybėje narėje B, neįsteigdamas nuolatinės buveinės.

Paslaugų teikimas kitoje valstybėje (pavyzdžiai)

- a) Valstybėje narėje A įsisteigęs veterinaras vyksta į valstybę narę B konsultuoti namuose.
- b) Valstybėje narėje A įsisteigęs architektas projektuoja vasarnamį valstybėje narėje B.
- c) Valstybėje narėje A įsisteigęs kelionių vadovas lydi turistų grupę, kuri lankosi valstybėje narėje B.

⁽¹⁰⁾ Daugiau informacijos apie skirtumą tarp įsisteigimo ir paslaugų teikimo kitoje valstybėje galima rasti „Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovo“ 7.1.1 skyriuje.

Pagal Paslaugų direktyvos nuostatas dėl laisvės teikti paslaugas valstybė narė, kurioje teikiamos paslaugos iš kitos valstybės narės, kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam paslaugos teikėjui savo pačios reikalavimus gali taikyti **tik** jei tokiais reikalavimais:

■ **laikomasi Paslaugų direktyvos 16 straipsnyje nustatytų sąlygų:**

- reikalavimu neturi būti diskriminuojama >> reikalavimu negali tiesiogiai ar netiesiogiai būti nustatytos skirtingos sąlygos vietos teikėjams ir teikėjams iš kitų valstybių narių (pavyzdžiui, nustatyta licencijų sistema tik teikėjams iš kitų valstybių narių būtų diskriminuojama);
- reikalavimas turi būti pagrįstas atsižvelgiant į viešąją tvarką, visuomenės saugumą, visuomenės sveikatą ar aplinkos apsaugą; IR
- reikalavimas turi būti būtinas ir proporcingas >> jis tinkamas siekiamam tikslui įgyvendinti ir nėra kitų, mažiau ribojančių priemonių, kuriomis būtų pasiekiamas tas pats tikslas (pavyzdžiui, kai siekiant viešojo intereso tikslo saugoti aplinką reikia, kad tam tikruose paslaugų sektoriuose paslaugų teikėjai išklaustyti mokymo kursą, turėtumėte atsižvelgti į tai, ar šio tikslo nepasiekta panašiais mokymo kursais, kuriuos paslaugų teikėjas turi išklausti įsisteigimo valstybėje narėje).

■ **arba jei reikalavimui taikomos papildomos nuo laisvės teikti paslaugas leidžiančios nukrypti nuostatos, kaip nurodyta Paslaugų direktyvos 17 straipsnyje.**

Svarbiausia nepamiršti leidžiančių nukrypti nuostatų, susijusių su nacionaline socialine apsauga (kaip antai pensijos, nedarbo ar motinystės išmokos), profesinių kvalifikacijų pripažinimu (t. y. kitoje valstybėje narėje įgytų sertifikatų, diplomų ar profesinės patirties pripažinimas) ⁽¹⁾, ir su reikalavimais, pagal kuriuos verstis tam tikra veikla valstybėje narėje leidžiama tik tam tikros reglamentuojamos profesijos atstovams. Šiais atvejais valstybė narė, kurioje teikiama paslauga, paslaugų teikėjams iš kitos valstybės narės gali nustatyti savo nacionalinius reikalavimus (jei tai suderinama su EB sutartimi).

2.2.1.1. *Atvejis A. Pagalbos prašymai, susiję su kitoje valstybėje narėje įsisteigusiu paslaugų teikėju*

Kai paslaugų teikėjas iš kitos valstybės narės pradeda vykdyti veiklą jūsų šalyje, jums gali prireikti įvairios informacijos, atsižvelgiant į esamas aplinkybes.

1. *Kilus abejonių jums gali prireikti **informacijos, patvirtinančios, kad paslaugų teikėjas faktiškai teikia paslaugas kitoje valstybėje narėje** (teisiškai tariant: užtikrinti, kad paslaugų teikėjas yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje ir gali naudotis Paslaugų direktyvos straipsniu dėl laisvės teikti paslaugas). Jums gali prireikti, pavyzdžiui, informacijos apie tai, ar paslaugų teikėjas teisėtai įsisteigęs kitoje valstybėje narėje ir ar vykdo savo veiklą iš buveinės toje valstybėje narėje.*

Prašymas dėl teisėto įsisteigimo kitoje valstybėje narėje (pavyzdys)

Kaip institucija valstybėje narėje A jūs sužinote apie renginių organizatoriaus, kuris teigia, kad yra įsisteigęs valstybėje narėje B, veiklą. Tačiau jūs nerandate nurodyto tokio renginių organizatoriaus adreso valstybėje narėje B. Kad galėtumėte patikrinti, ar tai paslaugų teikimo kitoje valstybėje atvejis, galite nuspręsti susisiekti su valstybės narės B institucijomis ir nustatyti, ar reikiamas renginių organizatorius įsisteigęs ir verčiasi savo veikla valstybėje narėje B.

2. **Kokios informacijos** jums gali prireikti tais atvejais, kai paslaugos teikiamos kitoje valstybėje, **priklausys nuo to, ar tuo atveju galite taikyti savo reikalavimus**. Gali būti išskiriami du atvejai.

a) Tais atvejais, kai jūs negalite taikyti savo reikalavimų kitoje valstybėje narėje įsisteigusiems paslaugų teikėjams (t. y. kai reikalavimas neatitinka 16 straipsnyje nustatytų kriterijų ir jam netaikomos 17 straipsnio leidžiančios nukrypti nuostatos), jums gali prireikti informacijos iš paslaugų teikėjo įsisteigimo

⁽¹⁾ Dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo VRIS siūlomas atskiras administracinio bendradarbiavimo modulis, pagrįstas persvarstytos Profesinių kvalifikacijų direktyvos nuostatomis (2005/36/EB, OL L 255, 2005 9 30). Daugiau informacijos galima rasti 3 skyriuje.

valstybės narės kompetentingos institucijos, jei kyla pagrįstų abejonų dėl to, ar paslaugų teikėjas teisėtai teikia paslaugas kitoje valstybėje iš savo buveinės dar kitoje valstybėje narėje. Pavyzdžiui, jums gali prireikti informacijos dėl to, ar paslaugų teikėjas iš tikrųjų turi teisę teikti tam tikros rūšies paslaugas savo įsisteigimo valstybėje narėje ir ar jis teikia jas teisėtai.

Paslaugų teikimas kitoje valstybėje, klausimai įsisteigimo valstybei narei (pavyzdys)

Architektas iš valstybės narės A teikia laikinas paslaugas klientui valstybėje narėje B. Kaip institucija valstybėje narėje B jūs nustatote, kad šis architektas verčiasi savo profesija įmonėje, kuri teikia ir architektūros, ir statybos paslaugas. Jūsų valstybėje narėje bendras tokių paslaugų teikimas laikomas nesuderinamu ir jums kyla abejonų dėl to, ar tai leistina valstybėje narėje A, ir, jei taip, kaip sprendžiami galimi interesų konfliktai.

Taigi jūs susisiekiate su valstybės narės A kompetentinga institucija siekdami sužinoti, ar šis paslaugų teikėjas teisėtai verčiasi savo veikla ir kaip kompetentinga institucija valstybėje narėje A galėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams arba nesuderinamumui pagal jos teisės aktus.

b) Tais atvejais, kai galite taikyti savo reikalavimus atvykstantiems paslaugų teikėjams pagal Paslaugų direktyvos 16 ir 17 straipsnius ir EB sutartį, galite reikalauti, kad paslaugų teikėjas pateiktų jums informacijos ir, jei prireiktų, dokumentus. Kaip ir įsisteigimo atvejais (žr. toliau), įsisteigimo valstybei narei siunčiami prašymai dažnai bus susiję su dokumentais.

Paslaugų teikimas kitoje valstybėje, klausimai įsisteigimo valstybei narei (pavyzdys)

Valstybėje narėje A įsisteigusi įmonė teikia savo paslaugas dideliame viešajame renginyje, kuris vyksta valstybėje narėje B. Tai darydama ji naudoja savo specialia garso įranga. Kaip kompetentingai institucijai valstybėje narėje B jums kyla pagrįstų abejonų dėl naudojamos įrangos techninio patikimumo ir jos keliamo garso lygio. Jūs susisiekiate su valstybės narės A kompetentinga institucija siekdami patikrinti, ar paslaugų teikėjo pateikti tos įrangos sertifikavimo dokumentai galioja.

2.2.1.2. Atvejis B. Pagalbos prašymai dėl jūsų valstybėje narėje įsisteigusio paslaugų teikėjo, kuris taip pat teikia paslaugas kitose valstybėse narėse

Kaip valstybės narės, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas, kompetentinga institucija jūs paprastai turėsite informaciją apie jo veiklos tikslą, teisinę formą, teisėtus atstovus ir kt. ir (arba) galėsite gauti tokią informaciją. Tačiau jums taip pat gali prireikti informacijos apie paslaugų teikėjo veiklą kitoje valstybėje narėje, kad galėtumėte prižiūrėti, ar laikomasi reikalavimų. Toks atvejis gali, pavyzdžiui, atsirasti, kai gavėjas ar konkurentas iš kitos valstybės narės pateikia skundą dėl paslaugų teikėjo ir (arba) jei jūsų kompetentingos institucijos kitos valstybės narės institucija paprašo užtikrinti atitiktį jūsų taisyklėms.

Paslaugų teikimas kitoje valstybėje, klausimai valstybei narei, kurioje teikiama paslauga (pavyzdys)

Kaip valstybės narės A kompetentinga institucija jūs turite prievolę dėl saugumo priežasčių tikrinti atitiktį periodiškai atlikdami tam tikros įrangos techninį patikrinimą. Jūs gaunate informacijos, kad gali būti, jog jūsų šalyje įsisteigusi įmonė teikia paslaugas valstybėje narėje B naudodama įrangą, kurios, remiantis įrašais, periodinis techninis patikrinimas neatliktas. Jūs susisiekiate su valstybės narės B kompetentinga institucija ir pasiteiraujate apie tai.

Turėtų būti aišku, kad tokiomis aplinkybėmis jūsų kompetentinga institucija neatliks patikrinimų kitos valstybės narės teritorijoje, bet paprašys būtinos informacijos iš valstybės narės, kurioje teikiama paslauga, kompetentingos institucijos.

2.2.2. Administracinis bendradarbiavimas įsisteigimo atvejais

Paslaugų teikėjas iš vienos valstybės narės (joje įregistruotas pilietis ar įmonė) nori įsisteigti kitoje valstybėje narėje. Gali būti išskiriami du atvejai, kurie laikomi įsisteigimu – įsteigiama pagrindinė buveinė ir antrinė buveinė. Pavyzdžiui:

- veterinarijos studijas valstybėje narėje A baigęs asmuo pradeda veiklą valstybėje narėje B; tai – tokio asmens pagrindinė buveinė;
- konsultacinė firma iš valstybės narės A nusprendžia atidaryti filialą valstybėje narėje B; tai – antrinė buveinė.

Kaip įsisteigimo valstybės narės kompetentinga institucija jus užtikrinsite, kad būtų laikomasi jūsų teisės aktų (pavyzdžiui, reikalavimų užsiregistruoti komerciniame registre ar profesinėje įstaigoje, prievolės gauti leidimą, kai tai pagrįsta, ir kt.). Siekdami įvertinti, ar paslaugų teikėjas atitinka šiuos reikalavimus, galite reikalauti, kad jis pateiktų informacijos ir, prireikus, tam tikrus dokumentus (pavyzdžiui, kad pateiktų prašymą, dokumentus, įrodančius, jog turi būtiną atsakomybės draudimą ir kt.).

Tam tikrais atvejais jūs taip pat galite prašyti valstybės narės, iš kurios atvyksta paslaugų teikėjas, kompetentingos institucijos pagalbos, pvz., kad įsitikintumėte (kilus abejonių), ar dokumentas autentiškas ir ar dar galioja. Labai svarbu užtikrinti, kad procedūros ir formalumai paslaugų teikėjui būtų kuo paprastesni.

Pavyzdys

Kaip valstybės narės, kurioje paslaugų teikėjas nori atidaryti antrinę įmonę, kompetentingai institucijai jums gali prireikti prašyti informacijos iš valstybės narės, kurioje įsteigta pagrindinė buveinė, kompetentingų institucijų, kad galėtumėte įvertinti informacijos, kuri pateikta apie asmenis, įgaliotus atstovauti paslaugų teikėjui steigiant antrinę įmonę, teisėtumą.

3. VIDAUS RINKOS INFORMACINĖ SISTEMA – ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO PALENGVINIMAS

3.1. Kas yra VRIS

Vidaus rinkos informacinė sistema (VRIS, arba VRI sistema, angl. IMI) – tai elektroninė priemonė, skirta palaikyti kasdienį valstybės valdymo institucijų administracinį bendradarbiavimą vidaus rinkoje.

VRIS yra sistema, sukurta taip, kad galėtų palaikyti administracinį bendradarbiavimą daugelio vidaus rinkos teisės aktų atžvilgiu. Šiame sistemos kūrimo etape VRIS naudojama administraciniam bendradarbiavimui šiose srityse:

- bendradarbiaujant abipusio vienuolikos profesijų profesinių kvalifikacijų pripažinimo srityje, kaip numatyta Profesinių kvalifikacijų direktyvoje (sistema jau veikia darbinio režimu);
- bendradarbiaujant, kaip numatyta Paslaugų direktyvoje (dar tik bandomuoju režimu); bandomasis veikimas tęsis iki 2009 m. pabaigos, ir iki to laiko administracinis bendradarbiavimas pagal Paslaugų direktyvą jau turi vykti ir ne bandomuoju režimu.

Turėti vieną sistemą naudinga dėl to, kad institucijai reikia dirbti tik su viena sistema ir sistemoje registruotis tik vieną kartą. Atsižvelgiant į institucijos kompetencijos sritį, VRIS ji gali turėti galimybę naudotis viena ar keliomis sritimis, kuriose taikomas teisės aktas.

3.2. Kaip VRIS veikia

VRIS sudaroma kompetentingų institucijų elektroninių informacijos mainų galimybė, nes institucijos gali lengvai rasti partnerius kitose valstybėse narėse ir greitai bei veiksmingai tarpusavyje bendrauti.

Sistema leidžia naudotojams iš kompetentingų institucijų įveikti svarbias praktines bendravimo kliūtis, kurių svarbiausios yra skirtinga administracinė ir darbo kultūra, skirtingos kalbos ir aiškiai identifikuotų partnerių kitose valstybėse narėse stoka.

VRIS turi kelias savybes, kurios labai sumažins darbo krūvį kompetentingų institucijų naudotojams ir palengvins bendravimą, kaip antai:

- ES susijusių kompetentingų institucijų kontaktinių duomenų ir tam tikrų paieškos kriterijų (įskaitant adresą ir informaciją apie kompetenciją) katalogas;
- kompetentingoms institucijoms skirta daugiakalbės paieškos funkcija;
- iš anksto parengtų (remiantis konkrečiu teisės aktu) klausimų ir atsakymų visomis oficialiomis ES kalbomis sąrašas, kad institucijoms būtų lengviau bendrauti tarpusavyje;
- papildoma kalbinė pagalba, įskaitant prieigą prie Europos Komisijos mašininio vertimo programos internete;
- skaidrus visų valstybių narių susitartų procedūrų, kaip nagrinėti prašymus, rinkinys;
- galimybė keistis elektroniais dokumentais ir sertifikatais;

- informacijos prašymų (užklausų) valdymo priemonė, skirta stebėti pažangą ir nustatyti galimas problemas, susijusias su konkrečiais informacijos prašymais (įskaitant automatinį pranešimą el. paštu kaskart, kai institucija turi imtis kokių nors su prašymu susijusių veiksmų);
- problemų sprendimo mechanizmai tuo atveju, kai tarp kompetentingų institucijų kyla nesutarimų.

Kalbinių kliūčių įveikimas – „menas daryti įmanomą“

Siekiant palengvinti visos Europos institucijų bendravimą, VRIS veikia taip, kad joje pateikiami **iš anksto parengti ir išversti klausimai ir atsakymai**. Jie parengti visomis oficialiomis ES kalbomis. Naudotojas iš Italijos institucijos gali pasirinkti kelis klausimus italų kalba ir nusiųsti prašymą į Vengriją. Naudotojai iš Vengrijos klausimus matys vengrų kalba ir parinks iš anksto išverstą atsakymą. Tada prašymas siunčiamas atgal Italijos institucijai, ir naudotojas matys atsakymus italų kalba.

Tačiau sudėtingesniais atvejais gali prireikti, kad institucija pateiktų daugiau informacijos **laisvos formos tekstu**. Siekiant sumažinti kalbines kliūtis tokiais atvejais, VRIS siūlo dviejų lygių pagalbą:

- sistema nurodo, kokias kalbas supranta kompetentingoje institucijoje, kuriai siunčiamas prašymas, dirbantys naudotojai;
- sistema suteikia mašininio tam tikrų kalbų porų vertimo internete galimybę ir gali pateikti apytikrą įrašytų pastabų vertimą.

Kaip VRIS naudotojas jūs turėtumėte stengtis, jei tik tai įmanoma, vartoti kalbą, kurią supranta institucija, su kuria bandote susisiekti. **Stenkitės rašyti kuo aiškiau ir trumpais sakiniais**. Tai pagerins mašininio vertimo kokybę. Nepamirškite, kad mašininis vertimas pasiūlo tik apytikrą išversto teksto mintį; dėl teisinių priežasčių gali vis tiek reikėti gauti oficialų vertimą, tačiau tai priklauso nuo aplinkybių.

3.3. Kas dalyvauja VRIS

1. Kompetentingos institucijos

Pagrindiniai VRIS dalyviai – valstybių narių, kurios naudodamosi sistema keisis informacijos prašymais, kompetentingos institucijos.

Šios institucijos gali būti dalis valstybės valdymo institucijų, kaip antai ministerijų, vyriausybinių agentūrų ar savivaldybių, tačiau jos taip pat gali būti profesinės organizacijos ar kitos susijusios įstaigos. Jos gali veikti nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu.

Kiekviena valstybė narė nusprendžia, kurios kompetentingos institucijos turėtų tapti VRIS dalyviais. Kai kurios valstybės narės gali nuspręsti užregistruoti visas susijusias institucijas, o kitos pradžioje užregistruos tik ribotą jų skaičių. Naujas institucijas sistemoje galima užregistruoti bet kuriuo metu.

VRI sistemoje užsiregistravusi kompetentinga institucija gali:

- naudotis VRIS kompetentingų institucijų duomenų baze, siekdama rasti kompetentingą instituciją bet kurioje valstybėje narėje;
- siųsti informacijos prašymą bet kurios valstybės narės kompetentingai institucijai, pasirinkdama iš anksto išverstus klausimus, kurie susiję su teisės aktu, galiojančiu toje srityje, kurioje ji užsiregistravusi;
- atsakyti į informacijos prašymus, kuriuos gauna iš kitų valstybių narių kompetentingų institucijų.

Kaip kompetentinga institucija jūs galėsite naudotis VRIS, kai tik jums kils pagrįstų abejonių ir reikės gauti informacijos, susijusios su paslaugų teikėju iš kitos valstybės narės. Jūsų taip pat bus prašoma atsakyti į klausimus, gautus per sistemą iš kitų valstybių narių.

2. VRIS koordinatoriai

VRI sistemoje yra keli VRIS koordinatoriai, kurie vaidina svarbų vaidmenį kuriant sistemą ir palaikant jos veikimą. Jų atsakomybės sritys – administracinis vaidmuo, pagalbos funkcija ir su turiniu susijusi koordinavimo funkcija. Be to, VRIS koordinatoriai gali taip pat veikti kaip kompetentingos institucijos ir, kaip tokios institucijos, gali siųsti ir gauti informacijos prašymus.

VRIS koordinatorius gali vykdyti tokias pačias funkcijas kaip kompetentinga institucija ir dar gali:

- registruoti ir tvirtinti kompetentingas institucijas VRI sistemoje;
- suteikti prieigą kompetentingai institucijai prie konkrečios VRI sistemos srities, skirtos atitinkamo teisės akto taikymui;
- kilus nesutarimų dviem kompetentingoms institucijoms keičiantis informacija, imtis veiksmų, kad užtikrintų abi institucijas tenkinantį atsakymą;
- stebėti prašymų tvarkymo pažangą ir užtikrinti, kad būtų atsakyta laiku;
- padėti naudotojams kitose valstybėse narėse identifikuoti tinkamą kompetentingą instituciją, su kuria būtų galima susisiekti dėl tam tikros temos (įskaitant prašymų persiuntimą).

Vienoje valstybėje narėje yra vienas nacionalinis VRIS koordinatorius (NIMIC). Valstybės narės gali nuspręsti papildomai užregistruoti įgaliotuosius VRIS koordinatorius, kurie prisiimtų koordinavimo atsakomybę už vieną ar kelias konkrečias sritis, kuriose taikomas teisės aktas, ar už dalį administravimo.

Paslaugų direktyva valstybės narės įpareigojamos administracinio bendradarbiavimo tikslais įsteigti kontaktinius centrus. Kontaktinių centrų vaidmuo – reaguoti tais atvejais, kai kyla problemų, susijusių su administraciniu bendradarbiavimu ir Paslaugų direktyva. Praktiškai kontaktinių centrų vaidmenį sistemoje atliks VRIS koordinatoriai.

3. Europos Komisija

Europos Komisija VRI sistemai suteikia prieglobą ir ją eksploatuoja savo duomenų centre Liuksemburge. Komisija atsakinga už vertimus sistemoje ir pateikia VRIS klausimų rinkinį, paremtą vidaus rinkos teisės aktų nuostatomis. Komisija VRIS koordinatoriams taip pat siūlo centrinę pagalbos tarnybą.

3.4. Kaip patekti į VRIS

VRIS yra saugi interneto programa, pasiekiamą per skirtąją VRIS svetainę (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/).

Tai uždaras tinklas: patekti į jį galite tik tuomet, jei esate užregistruotas vartotojas iš VRIS koordinatoriaus patvirtintos kompetentingos institucijos. Jei manote, kad jūsų institucija turėtų turėti prieigą prie VRIS Paslaugų direktyvos srities, prašome susisiekti su savo nacionaliniu VRIS koordinatoriumi (NIMIC), kuris suteiks pagalbą. Jų kontaktinius duomenis galima rasti VRIS svetainėje.

4. LAIPSNIŠKAS VADOVAS. KAIP NAUDOTIS VRIS PASLAUGŲ DIREKTYVOS TIKSLAIS

4.1. Pradžia

Pirmiausia reikia šiek tiek pasirengti, ir tik tada institucija gali pradėti naudoti VRIS keisdamosi informacija su kitomis valstybėmis narėmis.

Pirmiausia turėtumėte užtikrinti, kad visa VRI sistemoje jūsų institucijos laikoma informacija būtų tiksli ir nepasenusi. Tai reiškia, kad turi būti atnaujinami ne tik kontaktiniai duomenys, bet ir išsamesnė informacija apie jūsų institucijos bendrąją kompetenciją, taip pat apie atliekamą su paslaugų teikimo koordinavimu, kontrole ar priežiūra susijusį darbą.

VRIS gali būti labai naudinga priemonė. Ji potencialiai gali sutelkti tūkstančius kompetentingų institucijų iš visos Europos, bet, kad tai būtų veiksminga, būtina padėti jums identifikuoti tinkamą instituciją, su kuria turėtumėte susisiekti kilus abejonių dėl paslaugų teikėjo. Dėl šios priežasties **kiekviena institucija turėtų užtikrinti, kad apie ją saugoma informacija būtų kokybiška.**

Antra, jums reikia nuspręsti, kaip organizuoti darbą savo institucijoje, kad kuo veiksmingiau pasinaudotumėte VRIS. Kam jūsų institucijoje reikia prieigos prie VRIS, kad galėtų siųsti prašymus ar į juos atsakyti? Kas turėtų rūpintis informacijos apie jūsų instituciją atnaujinimu ir naujų naudotojų registravimu? Jei nusprendžiate užregistruoti daug naudotojų, galbūt jums reikėtų skirti vieną, kuris veiktų kaip pašto dėžutė ir platintų prašymus kolegoms institucijos viduje (VRI sistemoje tai vadinama „paskirstymu“).

Jei jūsų institucija ką tik užregistruota ir jūs esate pirmasis naudotojas, jums būtina reikia atlikti šiuos veiksmus. Jei jūsų institucija jau naudojos VRI sistema informacijos apie profesines kvalifikacijas mainams, jums galbūt reikėtų pasikalbėti su kitais VRIS naudotojais savo institucijoje ir susitarti, kas bus atsakingas už minėtų veiksmų atlikimą. Daugiau išsamesnių rekomendacijų galite rasti VRIS vartotojo vadove ⁽¹²⁾.

4.2. Kaip siųsti informacijos prašymą kitos valstybės narės institucijai

4.2.1. 1 VEIKSMAS. Pasirinkti teisės akto taikymo sritį „Paslaugų direktyva“

Pirmas veiksmas, kurį turite atlikti – nurodyti teisės aktą, į kurio taikymo sritį patenka jūsų prašymas. VRIS apima dvi sritis: Profesinių kvalifikacijų direktyvos ir Paslaugų direktyvos.

Kai kurios institucijos turės prieigą prie abiejų VRIS palaikomų teisės aktų taikymo sričių. Pavyzdžiui, gali būti, kad Nacionalinės architektų tarybos kompetencija apima ir architektų profesinių kvalifikacijų pripažinimą, ir kitų taisyklių, kurios taikomos teikiant architektų paslaugas (pvz., draudimo prievolės, daugiasritės veiklos apribojimų laikymasis), taikymą. Kai kuriais atvejais institucija gali nuspręsti padalyti atsakomybę už kiekvieną teisės akto taikymo sritį įvairiems naudotojams institucijos viduje. Kitais atvejais gali būti, kad VRIS turėsite prieigą ir prie paslaugų, ir prie profesinių kvalifikacijų modulių.

Jei taip yra, norėdami nusiųsti su paslaugomis susijusį prašymą pirmiausia turėsite pasirinkti nuorodą „Paslaugų direktyva“. Jei VRI sistemoje turite prieigą tik prie programos „Paslaugų direktyva“, to daryti nebūtina, nes sistema pati automatiškai parinks jums tinkantį variantą.

⁽¹²⁾ Vidaus rinkos informacinės sistemos vartotojo vadovą galima rasti VRIS svetainėje (http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net).

Prieš VRI sistemoje sukurdami prašymą visada įsitikinkite, kad paslaugų veikla, su kuria susijęs jūsų prašymas, patenka į Paslaugų direktyvos taikymo sritį⁽¹³⁾.

Srities, kurioje taikomas teisės aktas, pasirinkimas (pavyzdys)

Valstybėje narėje A architektų tarybai reikėtų patikrinti valstybėje narėje B įgyto diplomo tikrumą. Kaip VRI sistemos naudotojas naudodamasis profesinių kvalifikacijų moduliu jūs nusiųstumėte prašymą susijusiai valstybės narės B institucijai. Ta pati institucija taip pat turi pagrįstų abejonių dėl architekto, kuris teikia laikinas paslaugas iš kaimyninės valstybės narės B. Jūs prisijungtumėte prie VRI sistemos ir pasinaudotumėte Paslaugų direktyvos moduliu, siekdami susisiekti su valstybės narės B kompetentinga institucija ir sužinoti, ar architektas teisėtai joje įsisteigęs.

4.2.2. 2 VEIKSMAS. Rasti tinkamą kitos valstybės narės kompetentingą instituciją

VRIS galima identifikuoti kitos valstybės narės kompetentingas institucijas iš anksto nežinant jos administracinės struktūros. VRIS veikia kaip su paslaugomis susijusių kompetentingų institucijų informacijos katalogas. Paieškos kriterijų derinys leis jums identifikuoti tinkamą instituciją, su kuria jums reikia susisiekti (jei ji užsiregistravusi sistemoje). Paieškos kriterijumi gali būti:

- **šalis ir net konkretus miestas**, kurio ieškote;
- institucijos **pavadinimas**;
- **laisvos formos teksto paieška** jūsų kalba.

Kiekvienos VRI sistemoje užsiregistravusios institucijos prašoma nurodyti paslaugų veiklos rūšį, už kurią ji atsakinga. Pateikiamas ir antrasis sąrašas, kad institucijos galėtų pateikti informacijos apie tai, kokias užduotis aprėpia jų kompetencija (pavyzdžiui, aplinkos apsaugą, leidimus, sveikatos priežiūrą ir saugumą), ir apie atstovaujamos valdžios lygmenį (nacionalinė, regioninė, vietos).

Kiekviena institucija taip pat pateiks trumpą suprantamą neoficialų pavadinimą (pavyzdžiui, „... statybos institucija“ ir savo kompetencijos aprašymą laisva forma. Ir viena, ir kita verčiama į visas oficialias ES kalbas.

Iš sąrašo pasirinkę instituciją galėsite matyti daugiau informacijos apie ją, pavyzdžiui, jos kompetencijos sritis ir jos naudotojų suprantamas kalbas. Jei matote, kad tai – ne ta institucija, galite grįžti į paieškos sąrašą ir pasirinkti kitą⁽¹⁴⁾.

Kompetentingos institucijos paieška (pavyzdys)

Jei ieškote Italijos kompetentingos institucijos, prižiūrinčios vairavimo mokyklas, pasirinksite šalį (Italija), tada institucijos tipą (kompetentinga institucija), tada savo kalba įrašysite laisvos formos tekstą, pavyzdžiui, „vairavimo mokykla“ arba „vairavimas“.

⁽¹³⁾ Žr. 2.1 skyrių. Paslaugų direktyvos taikymo sritis išsamiau paaiškinta „Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovo“ 2.1 skyriuje.

⁽¹⁴⁾ Daugiau informacijos apie paieškos funkciją galima rasti „Vidaus rinkos informacinės sistemos vartotojo vadovo“ 2 dalies 8 skyriuje „Kompetentingos institucijos paieška ir užklausų peržiūra“.

O jeigu... negalite rasti jokios institucijos?

Veiklos rūšiai, kurios ieškote nurodydami pasirinktus raktažodžius, gali būti netaikoma Paslaugų direktyva.

Kodėl negalite rasti kompetentingos institucijos (pavyzdys)

Jei įrašėte žodį „transportas“ ir neidentifikuojama jokia institucija, greičiausiai taip yra dėl to, kad Paslaugų direktyva netaikoma transporto paslaugoms.

Sistemoje esančiame iš anksto išverstų raktažodžių sąrašė gali nebūti tikslaus atitiktens.

Alternatyvų paieška (pavyzdys)

Jei negaunate tenkinančių rezultatų, pabandykite vartoti sinonimą.

Jei negaunate rezultatų įrašę „leidimas“, įrašykite „licencija“; jei negaunate rezultatų įrašę „viešasis maitinimas“, įrašykite „maisto pristatymas“ ir t. t.

Pabandykite naudoti platesnes raktažodžių kategorijas, nes kompetentingos institucijos gali būti atsakingos už kelių bendrųjų paslaugų veiklos sričių priežiūrą.

Jei negaunate rezultatų įrašę „tapyba“, ieškokite „amatai“; jei negaunate rezultatų įrašę „kelionių organizatorius“, įrašykite „turizmas“ ir t. t.

Jei negalite rasti susijusios kompetentingos institucijos, turite galimybę siųsti savo prašymą vienam iš VRIS koordinatorių kitoje valstybėje narėje, kuris persiųs jūsų prašymą tinkamai savo valstybės narės institucijai.

4.2.3. 3 VEIKSMAS. Pasirinkti Tinkamą klausimų rinkinį

Pasirinkę instituciją, su kuria norite susisiekti, turite pasirinkti „klausimų rinkinį“, kuriuo norite naudotis. Norėdami greitai apžvelgti iš anksto išverstus klausimus, pateiktus įvairiuose klausimų rinkiniuose (dar neturėdami įrašyti jokios informacijos), galite pasirinkti funkciją „peržiūra“. Arba galima ieškoti pagal raktažodžius, ir sistema nurodys, kuriame „klausimų rinkinyje“ pateiktas (-i) klausimas (-ai) su jus dominančiais raktažodžiais.

Siekiant padėti palaikyti informacijos mainus pagal Paslaugų direktyvą, VRI sistemoje siūloma nemažai iš anksto parengtų ir išverstų klausimų, kurie suskirstyti į keturis skirtingus rinkinius:

- prašymai, susiję su įmonės / partnerystės organizacijos paslaugų teikimu kitose valstybėse;
- prašymai, susiję su pavienio paslaugų teikėjo paslaugų teikimu kitose valstybėse;
- prašymai, susiję su įmonės / partnerystės organizacijos nuolatine buveine;
- prašymai, susiję su pavienio paslaugų teikėjo nuolatine buveine.

Klausimų rinkinio pasirinkimą lemia **scenarijaus tipo** ir **paslaugų teikėjo**, su kuriuo turite reikalų, **tipo** derinys. Nustatyti paslaugų teikėjo, su kuriuo turite reikalų, tipą turėtų būti gana paprasta. Dažniausiai turėsite pavadinimą ir papildomos informacijos, kuri jums turėtų padėti nuspręsti, ar tai asmuo, ar įmonė / partnerystės organizacija.

Gali būti sunkiau atskirti, ar prašymas susijęs su „paslaugu teikimu kitoje valstybėje“, ar su „įsisteigimu“. Apskritai paslaugų teikimui kitoje valstybėje būdinga tai, kad paslaugų teikėjas nuolat ir nepertraukiamai nedalyvauja ekonominiame šalies, kurioje teikia paslaugas, gyvenime ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Daugiau informacijos galima rasti 2.2 skyriuje.

4.2.4. 4 VEIKSMAS. Įrašyti datą, iki kurios turi būti gautas atsakymas

Jūsų prašoma pasirinkti reikiamą datą, kad nurodytumėte atsakančiajai institucijai, iki kada jums reikia gauti atsakymą. Turėkite omenyje, kad ši data nėra privaloma, o tik orientacinė. Atsakančioji kitos valstybės narės institucija gali sutikti su jūsų siūlomu terminu arba gali nurodyti kitą datą, iki kurios ketina atsakyti.

Paslaugų direktyvoje nustatyta prievolė atsakyti per kuo trumpesnę laikotarpį, bet nenustatyti konkretūs terminai. Gavę prašymą turėsite užtikrinti, kad būtų stengiamasi atsakyti per nurodytą laiką.

Jei patiriate kokių nors problemų dėl vėluojančių atsakymų ir tai jums trukdo vykdyti savo teises pareigas, susijusias su sprendimo dėl paslaugų teikėjo priėmimu, turėtumėte pasitarti su savo VRIS koordinatoriumi.

4.2.5. 5 VEIKSMAS. Įrašyti informaciją apie paslaugų teikėją

Toliau jums reikia įrašyti „prašymo informaciją“, t. y. svarbiausią informaciją apie paslaugų teikėją (pavyzdžiui, vardą, pavardę arba pavadinimą, kontaktinę informaciją ir susijusios paslaugų veiklos rūšį). Ši informacija labai reikalinga kitos valstybės narės kompetentingai institucijai, kuriai siunčiate prašymą, nes ji padės identifikuoti susijusį teikėją.

Prašome turėti omenyje, kad kuo daugiau informacijos pateiksite, tuo atsakančiajai institucijai bus lengviau identifikuoti paslaugų teikėją ir suteikti jums reikalingos informacijos.

Jūsų taip pat bus paprašyta nurodyti savo prašymo priežastis.

>> Privalomi laukai

Pastebėsite, kad tam tikri laukai pažymėti žvaigždute. Jie yra privalomi: sistema neleis jums tęsti toliau, kol jų neužpildysite. Apskritai, svarbu, kad pateiktumėte visą su paslaugų teikėju ir jo paslaugomis susijusią informaciją, kurią turite. Tai leis kitai institucijai identifikuoti paslaugų teikėją ir gerokai pagreitins informacijos srautą.

>> Neprivalomi laukai

Tam tikruose laukuose jums leidžiama pateikti papildomos informacijos, jei jos turite.

Papildomų laukų pildymas, kai turima informacijos (pavyzdys)

Jūs siunčiate prašymą dėl įmonės / partnerystės organizacijos. Įrašant informaciją apie paslaugų teikėją VRIS paklaus, ar turite įmonės registracijos numerį, ar ne. Jei nurodysite, kad šią informaciją „turite“, sistema paprašys užpildyti vieną ar kelis iš šių laukų:

- mokesčių mokėtojo numeris;
- komercinio / įmonių registro numeris;
- profesinės registracijos numeris;
- kitas registracijos numeris.

>> Išskleidžiamieji sąrašai

Kad jums būtų lengviau aprašyti esamą atvejį, į sistemą įtraukti keli iš anksto išversti išskleidžiamieji sąrašai. Jais siekiama kiek įmanoma standartizuoti prašymo formas ir įtraukti, pavyzdžiui, valstybių narių sąrašą, paslaugų veiklos rūšis (žr. toliau) ir įmonių tipus.

Naudojimasis išskleidžiamuoju sąrašu (pavyzdys)

Jūs siunčiate prašymą dėl įmonės / partnerystės organizacijos. Vienas iš neprivalomų laukų – informacija apie teisinę paslaugų teikėjo formą. Yra iš anksto parengtas išskleidžiamasis sąrašas. Į jį įtrauktos dažniausiai visose valstybėse narėse pasitaikančios teisinės formos.

Norėdami juo pasinaudoti turite įeiti į teksto langelį. Sąraše galite ieškoti įrašydami arba šalies kodą, arba pirmąsias jums reikiamos teisinės formos raides. Tada sistema parodys jums visus galimus variantus.

Jei negalite rasti sąrašė ieškomos teisinės formos, galite rinktis „kita“ ir įrašyti laisvos formos tekstą, nurodymai teisingą teisinę formą.

>> Adreso informacija

Įrašydami paslaugos teikėjo adresą būtina nurodykite tą, kuris būtų naudingiausias atsakančiajai institucijai identifikuojant paslaugų teikėją.

Galima nurodyti daugiau negu vieną adresą; pavyzdžiui, galite turėti ir paslaugų teikėjo biuro adresą įsisteigimo valstybėje narėje (pavyzdžiui, jų oficialios buveinės), ir kitą adresą jūsų valstybėje narėje.

>> Paslaugų veikla

Šioje kategorijoje jūsų prašoma pasirinkti paslaugų veiklą, su kuria susijęs jūsų prašymas. Siekiant palengvinti pasirinkimą, sistemoje yra į visas ES kalbas išverstas veiklos rūšių sąrašas.

Veiklos rūšis, kurios yra susijusios su jūsų atveju, galite rasti paslinkdami sąrašą arba įrašydami raktažodį. Toliau pateiktame pavyzdyje matyti, kad paslaugų teikėjas siūlo viešojo maitinimo paslaugas.

Ar teikėjas turi kitą pavadinimą?	Valstybė narė, kurioje paslaugų teikėjas įsisteigęs
Teikiamos paslaugos	vai
Registracijos numeris	48300000-1 - Dokumentų kūrimo, braižymo, vaizdo kūrimo, grafikų sudarymo ir našumo programinės įrangos paketai.
Paslaugos teikėjo telefono numeris	49900000-7 - Įvairūs programinės įrangos paketai ir kompiuterių sistemos.
Paslaugų teikėjo e. pašto adresas	50300000-8 - Remonto, priežiūros ir kitos paslaugos, susijusios su asmeniniais kompiuteriais, biuro įranga, telekomunikacijų bei garso ir įranga.
Paslaugų teikėjo adresas	50800000-3 - Įvairios remonto ir priežiūros paslaugos.
Šalis	51900000-1 - Vadovavimo ir valdymo sistemų įrenomo paslaugos.
Regionas (aritis)	55500000-5 - Valgyklų ir pagaminto valgo tiekimo paslaugos.
Miestas	60300000-1 - Vamzdinių transporto paslaugos.
Pašto kodas	60600000-4 - Vandens transporto paslaugos.
	63100000-0 - Krovinių tvarkymo ir saugojimo paslaugos.
	63700000-6 - Pagalbinės antžeminio, vandens ir oro transporto paslaugos.
	65100000-4 - Vandens paskirstymo ir susijusios paslaugos.

>> Paslaugos teikėjo įsisteigimo valstybė narė

Šioje kategorijoje jums reikės nurodyti, kurioje valstybėje narėje, kiek jums žinoma, yra įsisteigęs paslaugų teikėjas. Jei jūsų prašymai yra susiję su keliose valstybėse teikiamomis paslaugomis, turite nurodyti, ar:

- paslaugų teikėjas įsisteigęs kitoje valstybėje narėje; **AR**
- paslaugų teikėjas įsisteigęs jūsų valstybėje narėje.

Tai svarbu todėl, kad valstybė narė, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas, ir valstybė narė, kurioje jis siūlo savo paslaugas, prisiima bendrą atsakomybę. Tai aiškiai apibrėžta Paslaugų direktyvoje ⁽¹⁶⁾. VRIS tai parodoma pateikiant:

- įvairius iš anksto išverstus motyvacijos reikalavimus, pritaikytus pagal bendradarbiavimo scenarijų;
- įvairius klausimus / problemas, kurie paprastai yra susiję su kiekvienu scenarijumi ⁽¹⁷⁾.

>> **Motyvacija**

Pagal Paslaugų direktyvą prašymą galima siųsti, jei jis tinkamai motyvuotas. VRIS galite naudotis tik susisiekti su kitomis institucijomis, kai jūsų nagrinėjami atvejai patenka į Paslaugų direktyvos taikymo sritį ir jums kyla pagrįstų abejonių ⁽¹⁸⁾.

VRI sistemoje jums teks aiškiai nurodyti priežastis, dėl kurių siunčiate prašymą, ir tik tada galėsite toliau rengti prašymą. Tuo tikslu pateikiamas iš anksto išverstų standartinių frazių rinkinys ir laisvos formos laukas. Nepamirškite vartoti kalbos, kurią supranta institucija, su kuria ketinate susisiekti, jei tik tai įmanoma.

Motyvacija (pavyzdys)

Paslaugų teikėjas iš valstybės narės B turi įsteigti antrinę buveinę jūsų šalyje. Remiantis paslaugų teikėjo pateikta informacija atrodo, kad skiriasi pagrindinės įmonės adresai. Jūs siunčiate valstybei narei B prašymą tai išsiaiškinti. Motyvacijoje jūs paaiškinate, kad jums reikia šios informacijos todėl, jog ji būtina registruojant antrinę įmonę jūsų šalyje.

Stenkitės nesinaudoti sistema, neturėdami tinkamos motyvacijos

Prašome turėti omenyje, kad motyvacijos reikalavimas taip pat reiškia, kad administraciniu bendradarbiavimu neturėtų būti sistemingai naudojamosi siekiant atlikti kiekvieno paslaugų teikėjo asmens patikrinimus. Taip pat turėtumėte stengtis nesiųsti prašymo, jei informaciją galite lengvai gauti tų valstybių narių registruose, kuriais jūs galite naudotis. Pagrindinių registru apžvalga bus pateikta VRI sistemoje.

4.2.6. 6 VEIKSMAS. Pasirinkti klausimą

Pagal tai, kokie variantai pasirinkti atliekant ankstesnius veiksmus, galėsite pasinaudoti iš anksto išverstų klausimų, susijusių su paslaugų teikėju, rinkiniu. Klausimų, esančių kiekviename rinkinyje, rūšis priklauso nuo to, ar tai įsisteigimo, ar paslaugų teikimo kitoje valstybėje atvejis. Klausimai taip pat šiek tiek skirsis atsižvelgiant į tai, ar tai pavienis paslaugų teikėjas, ar įmonė / partnerystės organizacija (žr. 1 lentelę). Kai teikiamos laikinos paslaugos, papildomai atskiriama, ar jūs esate institucija paslaugų teikėjo įsisteigimo šalyje ar valstybėje narėje, kurioje paslauga teikiama.

Kiekviename klausimų rinkinyje klausimų sąrašas pateikiamas pagal klausimų „kategorijas“. Spustelėjus kategorijos pavadinimą bus parodytas klausimų sąrašas.

Klausimų taip pat galima ieškoti pagal raktažodžius. Pavyzdžiui, jei įvedate raktažodį „draudimas“, bus parodyti visi klausimai, kuriuose yra šis žodis ir galėsite pasirinkti klausimą (-us), kurį (-iuos) turite užduoti. Galima pasirinkti daugiau negu vieną klausimą.

⁽¹⁶⁾ Taip pat žr. 2.2.1 skyrių.

⁽¹⁷⁾ Žr. 4.2.6 skyrių.

⁽¹⁸⁾ Žr. 2.1.3 skyrių.

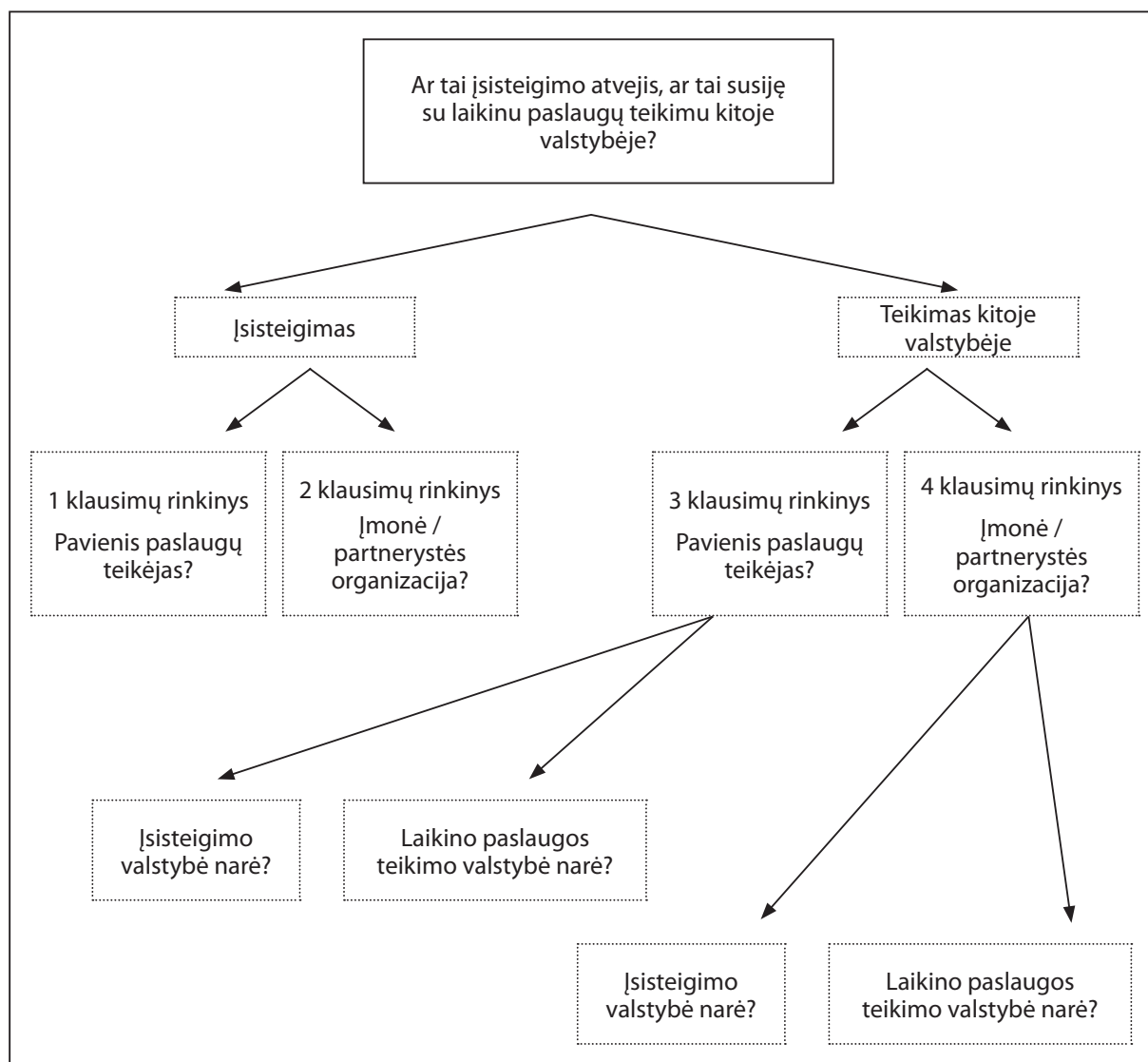
Be parodytų iš anksto išverstų klausimų, jūs turėsite galimybę laisva forma įrašyti pastabas, susijusias su bet kuriuo pasirinktu klausimu. Tai leis jums tiksliai nurodyti, kokios informacijos jums reikia iš atsakančiosios institucijos. Jei įmanoma, būtinai vartokite kitos institucijos suprantamą kalbą (tai parodyta visuose susijusiuose ekranuose). Jei jūs laisva forma įrašote kokią nors pastabą, taip pat turėtumėte nurodyti, kokią kalbą vartojote. Tai būtina tam, kad VRI sistemoje būtų galima naudoti mašininį vertimą internete.

Tame pačiame informacijos prašyme galite pasirinkti daugiau negu vieną klausimą. **Tačiau prašome turėti omenyje, kad turėtumėte užduoti tik tuos klausimus, kurie būtini tinkamai konkretaus paslaugų teikėjo priežiūrai užtikrinti.**

Turite pasirinkti klausimą pažymėdami varnelę atitinkame langelyje. Net jei įrašėte duomenis į vieną iš klausimo laukų, klausimas nebus išsaugotas ir nebus įtrauktas į galutinę prašymo versiją, jei atitinkamame langelyje nebus pažymėta varnelė!

1 lentelė. Paslaugų direktyvai skirtų klausimų rinkinių apžvalga

>> **Esami klausimai, susiję su įsisteigimo atvejais**

Klausimai, iš kurių galite rinktis, jei nagrinėjate nuolatinės buveinės įsisteigimo klausimus, yra pagrįsti teisinėmis Paslaugų direktyvos nuostatomis. Klausimai gali šiek tiek skirtis, atsižvelgiant į tai, ar susiduriate su pavieniu paslaugų teikėju, ar įmone / partnerystės organizacija.

Jie padalyti į kelias skirtingas papildomas kategorijas:

- bendrieji klausimai apie paslaugų teikėją, pavyzdžiui, įregistravimas, teisinė forma, įmonės pavadinimas ir kt.;
- klausimai apie atstovavimą paslaugų teikėjui, jei tai įmonė / partnerystės organizacija (asmenys, įgalioti veikti paslaugų teikėjo vardu), pavyzdžiui, atstovų vardai, pavardės, atstovų įgaliojimai;
- klausimai apie nepriekaištingą paslaugų teikėjų reputaciją, pavyzdžiui, administracinės / drausminės ar baudžiamosios sankcijos;
- klausimai, susiję su paslaugų teikėjo mokymu;
- klausimai apie paslaugų teikėjo draudimą / finansines garantijas;
- klausimai, susiję su sertifikavimu;
- klausimai apie darbo įrangą, kurią naudoja paslaugų teikėjas;
- klausimai apie pagalbinius dokumentus, kuriuos pateikia paslaugų teikėjas.

Klausimai įsisteigimo atvejais (pavyzdys)

Įmonė, kuri nori įsteigti antrinę įmonę jūsų valstybėje narėje, suteikia jums prieštaringos informacijos apie teisinę pagrindinės įmonės, įsteigtos valstybėje narėje B, formą.

Jūs nusprendžiate susisiekti su valstybės narės B kompetentinga institucija ir patikrinti, ar įmonė įregistruota toje valstybėje narėje, ar pateikti dokumentai yra tie, kuriuos turi kompetentinga tos valstybės narės institucija, ir kokia teisine forma ta įmonė ten įregistruota.

>> **Esami klausimai, susiję su paslaugų teikimu kitoje valstybėje**

Klausimai, iš kurių galite rinktis, jei nagrinėjate paslaugų teikimo kitoje valstybėje klausimus, pagrįsti teisinėmis Paslaugų direktyvos nuostatomis.

Klausimai gali šiek tiek skirtis, atsižvelgiant į tai, ar susiduriate su pavieniu paslaugų teikėju, ar įmone / partnerystės organizacija. Jei tai paslaugų teikimo atvejis, papildomai atskiriami prašymai, kuriuos siunčia valstybė narė, kurioje teikiamos paslaugos, ir prašymai, kuriuos siunčia įsisteigimo valstybė narė.

1. Prašymai, kuriuos siunčia valstybė narė, kurioje teikiama paslauga

Jei kitoje valstybėje narėje įsisteigęs paslaugų teikėjas siūlo savo paslaugas jūsų valstybėje narėje, jūs negalite jam taikyti savo teisinių reikalavimų, išskyrus tuos atvejus, kai taikomos tam tikros aplinkybės ⁽¹⁹⁾.

Vietoj to jums gali tekti susisiekti su valstybe nare, kurioje įsisteigęs paslaugos teikėjas, ir patikrinti, ar jis tikrai atitinka ten taikomas taisykles. Norėdami tai padaryti, turėsite susisiekti su susijusia tos

⁽¹⁹⁾ Žr. 2.2.1 skyrių.

valstybės narės institucija. Klausimai, kuriuos jums tokiomis aplinkybėmis siūlo VRIS, suskirstyti į tokias pagrindines kategorijas:

- klausimai, padedantys identifikuoti paslaugų teikėją ir įvertinti, ar tai paslaugų teikimo kitoje valstybėje atvejis, pavyzdžiui, ar paslaugų teikėjas įsisteigęs kitoje valstybėje narėje, ar teisingas įmonės pavadinimas;
- klausimai, padedantys užtikrinti paslaugų teikėjo atitiktį jo įsisteigimo valstybės narės reikalavimams, pavyzdžiui, ar jis teisėtai vykdo tam tikrą veiklą, klausimai apie naudojamą techninę įrangą;
- klausimai, kurių gali prireikti, siekiant užtikrinti paslaugų teikėjo atitiktį taikomiems valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos, reikalavimams, pavyzdžiui, klausimai apie teikėjo atstovus, jo nepriekaištingą reputaciją, naudojamą įrangą.

Klausimai, kuriuos siunčia valstybė narė, kurioje teikiama paslauga (pavyzdžiai)

a pavyzdys

Paslaugų teikėjas teikia nekilnojamojo turto agento paslaugas jūsų šalyje ir, remiantis konkurentų skundais, jums kyla abejonių, ar teikėjas tikrai turi teisę teikti tokias paslaugas. Jums gali reikėti tai patikrinti teikėjo įsisteigimo valstybėje narėje.

b pavyzdys

Paslaugų teikėjas teikia paslaugas jūsų šalyje ir, remiantis konkurentų skundais, jums kyla abejonių, ar teikėjas tikrai yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje. Galite paklausti tos valstybės narės, kurioje teikėjas teigia esąs įsisteigęs, ar tikrai taip yra.

2. Įsisteigimo valstybių narių siunčiami prašymai

Taip pat gali būti atvejų, kai jūs, kaip paslaugų teikėjo įsisteigimo valstybės narės kompetentinga institucija, turėsite susisiekti su kitų valstybių narių, kuriose veikia paslaugų teikėjas, institucijomis. Paprastai jums reikėtų patikrinti, ar paslaugų teikėjas teikdamas paslaugas užsienyje laikosi jūsų teisės aktų.

Nereikalaujama, kad jūs patys atliktumėte faktinius patikrinimus kitos valstybės narės teritorijoje. Jums reikės paprašyti reikalingos informacijos iš valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos, kompetentingos institucijos.

Tokiais atvejais ši kompetentinga institucija dažnai turės atlikti faktinius patikrinimus vietoje, kad galėtų suteikti jums prašomos informacijos. Klausimai, kuriuos jums tokiomis aplinkybėmis siūlo VRIS, yra šie:

- klausimai apie tai, ar paslaugų teikėjas siūlo tam tikras paslaugas kitoje valstybėje narėje;
- klausimai apie tai, ar paslaugų teikėjas vykdo tam tikrą daugiasritę veiklą;
- klausimai, apie tai, ar paslaugų teikėjas teikdamas savo paslaugas kitoje valstybėje narėje naudoja tam tikrus mechanizmus / įrangą.

Įsisteigimo valstybių narių siunčiami klausimai (pavyzdys)

Paslaugos gavėjas ar konkurentas iš valstybės narės B pateikė skundą, kuriame teigiama, kad jūsų valstybėje narėje įsisteigęs paslaugų teikėjas verčiasi veikla valstybėje narėje B ir pažeidžia tam tikras profesines taisykles, kaip antai daugiasritės veiklos apribojimai. Siekdami įsitikinti, kad taip ir yra, galite nuspręsti susisiekti su susijusia valstybės narės B kompetentinga institucija.

4.2.7. 7 VEIKSMAS. Apžvelgti prašymą

Šiame etape jūsų prašymas sistemoje automatiškai išsaugomas kaip projektas. Suteikiamas prašymo numeris – tai padės jums vėliau jį identifikuoti. Taip pat galėsite apžvelgti visą jau įrašytą su prašymu susijusią informaciją.

Prieš išsiųsdami prašymą dar galite atlikti kelis papildomus veiksmus.

>> Galimybė prisegti bylas ir užduoti klausimus apie jas

Prie savo prašymo galite prisegti įvairias bylas, pavyzdžiui, nuskaitytą sertifikato kopiją. To gali prireikti siekiant suteikti atsakančiajai institucijai informacijos, kad ji galėtų tinkamai atsakyti į jūsų klausimą.

Pasirinkus funkciją „**prisegti priedą**“ atskirame ekrane galima rinktis struktūrizuotus klausimus arba įrašyti laisvos formos teksto pastabas, susijusias su priedais. Esami klausimai gali būti įvairūs, atsižvelgiant į pasirinktą klausimų rinkinį.

Esami klausimai apie priedus (pavyzdžiai)

- Ar prisegtas dokumentas atitinka valstybės narės, kuriai siunčiamas prašymas, išduotą dokumentą.
- Ar prisegto dokumento turinys yra tikslus.
- Ar prisegtas dokumentas galioja nurodytą dieną.

>> Bendrųjų pastabų įrašymas, pranešimo rengimas ir vertimų valdymas

Be laisvos formos teksto pastabų, kurias galite įrašyti prie kiekvieno pasirinkto klausimo, jūs taip pat galite savo pasirinkta kalba įrašyti pastabas prie viso prašymo. Čia sistema taip pat paprašys jūsų nurodyti, kokią kalbą vartojate. Galimos dvi kitos funkcijos:

- jūsų prašyme esančio laisvos formos teksto vertimo valdymas (ir išsaugojimas);

Vertimų valdymas VRI sistemoje

VRI sistemoje yra galimybė išsaugoti ir laisvos formos pastabų, ir priedų vertimus. Galite arba naudotis esamų kalbų mašininio vertimu (vertimą galima redaguoti), arba pasirinkti įrašyti savo vertimą (jei, pavyzdžiui, pastabos pateikiamos kalba, kuriai nėra mašininio vertimo). Vertimai išsaugomi ir tampa prašymo dalimi, kurią mato kiti naudotojai institucijos viduje, jei jie turi prieigą prie prašymo.

Įsivaizduokite, pavyzdžiui, kad VRI sistemoje gaunamas prašymas iš kitos valstybės narės, įskaitant laisvos formos pastabas, ir vienas iš jūsų kolegų kalba kitos valstybės narės kalba. Toks kolega gali įrašyti pastabų vertimą ir išsaugoti išverstas pastabas VRI sistemoje.

- su jūsų prašymu susijusių įvairių pranešimų rengimas ir spausdinimas.

Pranešimų (ataskaitų) rengimas VRI sistemoje

VRI siūlo jums galimybę parengti ir išspausdinti įvairius pranešimus, kurių jums gali reikėti savo pačių katalogavimo sistemai. Galimi tokie pranešimai:

- išsamus pranešimas su visais prašyme pateiktais duomenimis (įskaitant paslaugų teikėjo asmens duomenis);
- išsamus pranešimas be paslaugų teikėjo asmens duomenų;
- pranešimas paslaugų teikėjui, jei jis paprašytų parodyti jo asmens duomenis, kuriais buvo keičiamasi;
- paslaugų teikėjo sutikimo forma.

>> Prašymo siuntimas, grįžimas į „redagavimo režimą“ arba prašymo ištrynimasis

Jūs vis dar turite galimybę šiame etape išsamiau **redaguoti** prašymą grįždami į ankstesnes formas ir keisdami įrašytą informaciją. Jei jums nebereikia siųsti prašymo, galite jį **ištrinti**.

Kai įsitikinate, kad įrašėte visą svarbią informaciją ir pasirinkote klausimus, kuriuos turite užduoti, galite **siųsti prašymą** jūsų identifikuotai kitos valstybės narės institucijai.

Nusiuntę prašymą VRI sistemoje galite stebėti jo pažangą.

4.3. Atsakymas į jūsų institucijos gautą informacijos prašymą

4.3.1. 1 VEIKSMAS. Patikrinti, ar yra naujų prašymų

Kai jūsų institucijai bus atsiųstas prašymas, jums apie tai bus pranešta **automatiniu el. laišku**. Spustelėjęs el. laiške nurodytą nuorodą būsite automatiškai nukreipti į VRI sistemą. Prisiregistravę prašymą galėsite peržvelgti.

Be pranešimo el. laišku, kuris siunčiamas jūsų institucijai kaskart, kai gaunamas naujas prašymas ⁽²⁰⁾, VRI sistemoje taip pat pateikiami prašymų sąrašai, kad būtų galima stebėti visus sistemos gautus prašymus, su kuriais susijusi jūsų institucija.

Svarbiausias sąrašas – **veiksmų sąrašas**. Jame pateikiami visi prašymai, dėl kurių jūs, naudotojas, turite imtis veiksmų. Kaskart jūsų institucijai gavus naują prašymą jis atsiranda jūsų veiksmų sąrašė.

Sąrašė galite matyti informaciją apie prašymą, įskaitant:

- prašymą teikiančios institucijos pavadinimą;
- teisės akto taikymo sritį, su kuria susijęs prašymas („paslaugos“);
- naudojamą klausimų rinkinį (pavyzdžiui, „įsisteigimo atvejai“);
- prašymo statusą (pavyzdžiui, „prašymas nusiųstas, laukiama patvirtinimo“);
- prašymo išsiuntimo datą.

⁽²⁰⁾ Automatinis el. laiškas siunčiamas visiems prašymo tvarkytojams jūsų institucijoje, taip pat bendruoju institucijos el. pašto adresu. Jei jūsų institucija naudoja „paskirstymo procedūrą“, el. laiškas bus siunčiamas paskirstytojui, o kopija – bendruoju institucijos el. pašto adresu.

4.3.2. 2 VEIKSMAS. Priimti naują prašymą

Atidarę gautą prašymą galėsite matyti informaciją, kuri jums būtina, kad nuspręstumėte, ar jūs ta kompetentinga institucija, kuri turi nagrinėti prašymą. Tai apima tam tikrą informaciją apie paslaugų teikėją, taip pat prašyme pateiktus klausimus. Remdamiesi tuo galite:

- „priimti“ prašymą, jei jūs esate kompetentingi prašyme pateikto klausimo ar paslaugų veiklos srityje;
- „persiųsti“ prašymą susijusiai jūsų valstybės narės kompetentingai institucijai, jei ne jūs sprendžiate prašyme pateiktus klausimus;
- „persiųsti prašymą susijusiam VRIS koordinatoriui“, jei nesate tikri, kuri institucija jūsų valstybėje narėje yra tinkamiausia nagrinėti šį prašymą.

>> **Prieš prašymo priėmimą asmens duomenys nerodomi**

Kol neprisiimsite atsakomybės už prašymą, tol negalėsite pamatyti jokių duomenų, kurie leistų jums identifikuoti paslaugų teikėją. Kadangi ir prieduose gali būti pateikiami asmens duomenys, jūs taip pat negalėsite atidaryti prisegtų bylų. Tačiau matysite visus prašyme pateiktus klausimus ir pastabas.

>> **Orientacinė atsakymo data**

Prašymą teikianti institucija bus nurodžiusi datą, iki kurios ji tikisi gauti atsakymą į savo prašymus. Jūs galite sutikti su tokiu terminu arba nurodyti kitą datą, iki kurios jūs tikėtės gauti reikalingą informaciją.

Prašome turėti omenyje, kad Paslaugų direktyvoje nustatyta prievolė stengtis atsakyti į prašymus kuo greičiau.

>> **Laisvos formos teksto pastabų vertimas**

Gali būti, kad prašymą teikianti institucija į savo prašymą įtraukė laisva forma parengtas pastabas ta kalba, kurios jūs nesuprantate. Atsižvelgiant į tai, kokia kalba vartojama, jūs galėsite gauti mašininį pastabų vertimą dar prieš priimdami prašymą.

Tačiau turėkite omenyje, kad šie vertimai jūsų ekrane pasirodys tik laikinai. Priėmę prašymą galite naudotis VRIS vertimo priemone mašininiam vertimui gauti, savo vertimui pateikti ar abiem vertimams, kaip sudėtinei prašymo daliai, išsaugoti.

>> **Prašymo persiuntimas**

Jei jūsų institucija nėra kompetentinga atsakyti į prašymą, jūs galėsite nusiųsti jį susijusiai savo valstybės narės institucijai naudodamiesi paieškos kriterijumi VRI sistemoje. Jei nesate tikri dėl to, kam persiųsti prašymą, galite persiųsti jį **VRIS koordinatoriui**. Persiųsti prašymą galima tik tol, kol jo nepriėmėte.

Kaskart, kai norėsite persiųsti prašymą, jūsų bus paprašyta tai pagrįsti. Persiųstas automatinis el. laiškas siunčiamas prašymą teikiančiai institucijai ir tai institucijai, kuriai jį persiuntėte.

>> **Prašymo priėmimas**

Jei nusprendžiate **priimti** prašymą, prašymą teikianti institucija bus informuota apie tai automatinio el. laišku. Institucijai el. laiške taip bus nurodyta, ar jūs sutinkate su orientaciniu terminu, ar ne.

4.3.3. 3 VEIKSMAS. Surinkti reikalaujamą informaciją

Kai kuri informacija, kurios reikia prašymą teikiančiai institucijai, gali būti jūsų institucijos bylose. Kitais atvejais gali būti sunkiau pateikti atsakymus į pateiktus klausimus.

Jums, pavyzdžiui, gali tekti ieškoti informacijos duomenų bazėse, prie kurių turite prieigą. Kitais atvejais turėsite susisiekti tiesiogiai su paslaugų teikėju. Taip pat gali prireikti vykti į vietą ar atlikti patikrinimus vietoje.

Taip pat gali būti, kad jums teks pasikonsultuoti su kitomis savo valstybės narės institucijomis.

Pagrindinis principas, kurio turite laikytis, turėtų būti prievolė suteikti pagalbą kitos valstybės narės institucijai – jums daug lengviau identifikuoti visas su prašymu susijusias kompetentingas institucijas savo šalyje nei jūsų kolegoms užsienyje!

4.3.4. 4 VEIKSMAS. Atsakyti į klausimus

Sistemoje pateikiami keli iš anksto nustatyti atsakymai, ir iš jų galite pasirinkti atsakydami į klausimą VRI sistemoje. Be to, jūs galite pateikti daugiau informacijos įrašydami laisvos formos pastabų.

Kai tekstas yra laisvos formos, jei tik įmanoma, vartokite kalbą, kurią supranta prašymą teikianti institucija.

Atsakymas į klausimus (pavyzdys)

Jei gavote prašymą, kuriame yra klausimas „Ar galėtumėte patvirtinti, kad paslaugų teikėjas (vardas, pavardė arba pavadinimas) teikia (išskleidžiamasis sąrašas / veiklos rūšys) paslaugas jūsų valstybėje narėje, ir pateikti visą susijusią informaciją, kad prireikus mes galėtume imtis būtinų veiksmų / priemonių?“.

Galite pasirinkti atsakyti „Taip, paslaugų teikėjas veiksmingai teikia šias paslaugas mūsų valstybėje narėje“ ir tada pateikti papildomos informacijos, pavyzdžiui, nurodyti veiklą pagal teikėjo įstatus ar leidimus, išduotus tai konkrečiai paslaugų veiklai.

Kai kuriais atvejais jūsų bus paprašyta pateikti konkrečios informacijos, susijusios su jūsų pateiktu atsakymu arba jį pagrįsti. Pavyzdžiui, jei atsakote į klausimą apie nemokumą nurodydami, kad paslaugų teikėjui iškelta nemokumo byla, turite patikslinti, pagal kokias nacionalinės teisės nuostatas jis paskelbtas nemokiu.

Nacionalinių teisės aktų nurodymas

Nurodydami teisės aktus savo atsakymui pagrįsti, prašome neapsiriboti tik įstatymo numerio ir straipsnio paminėjimu, turite pateikti bent jau esminės informacijos apie tą konkretų teisinį tekstą, kad prašymą teikianti institucija suprastų jūsų atsakymą.

4.3.5. 5 VEIKSMAS. Siųsti prašymą

>> Dalinio atsakymo siuntimas

Tais atvejais, kai gaunate atsakymą į kai kuriuos klausimus, bet ne į visus, galite siųsti dalinį atsakymą. Turėtumėte nurodyti, kodėl į likusius klausimus neatsakytą, ir naudodamasis **pastabų** langeliu informuoti prašymą teikiančią instituciją, kada galėsite pateikti likusius atsakymus.

>> **Išsamaus atsakymo siuntimas**

Sistema neleis jums išsiųsti išsamaus atsakymo, jei nebūsate atsakę į visus su prašymu susijusius klausimus. Įsitikinkite, ar atsakyta ir į su priedais susijusius klausimus.

Nusiųstų išsamių savo atsakymų daugiau keisti nebegalite.

>> **Priedai**

Kaip ir siunčiant prašymą, atsakyme į gautą prašymą galima prisegti vieną ar kelias bylas. To gali prireikti tam, kad tinkamai atsakytumėte į klausimą.

>> **Bendrųjų pastabų įrašymas, pranešimo rengimas ir vertimų valdymas**

Be laisvos formos pastabų, kurias galite įrašyti prie kiekvieno iš anksto parengto klausimo, jūs taip pat galite savo pasirinkta kalba įrašyti pastabas ir pridėti prie viso prašymo. Čia sistema taip pat paprašys jūsų nurodyti, kokią kalbą vartojate.

Galimos dvi kitos funkcijos:

- jūsų prašyme esančio laisvos formos teksto vertimo valdymas (ir išsaugojimas);
- su jūsų prašymu susijusių įvairių pranešimų rengimas ir spausdinimas.

Europos Komisija

Naudotojo vadovas. Vidaus rinkos informacinė sistema (VRIS) ir Paslaugų direktyva

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras

2009 – 33 p. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-10460-2

doi:10.2780/38839

Kaip įsigyti ES leidinių?

Parduodamų leidinių galite įsigyti:

- *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>);
- knygyne, nurodę leidinio pavadinimą, leidėją ir (arba) ISBN kodą;
- tiesiogiai iš mūsų platintojų. Jų adresus rasite tinklavietėje: <http://bookshop.europa.eu> arba sužinosite kreipęsi faksu: +352 2929-42758.

Nemokamų leidinių galite įsigyti:

- *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>);
- Europos Komisijos atstovybėse arba delegacijose. Jų adresus rasite tinklavietėje: <http://ec.europa.eu> arba sužinosite kreipęsi faksu: +352 2929-42758.

BG	Информационна система за вътрешния пазар
IT	Sistema d'informazione del mercato interno
CS	System pro výměnu informací o vnitřním trhu
LT	Vidaus rinkos informacinė sistema
DA	Informationssystemet for det indre marked
LV	Iekšējā tirgus informācijas sistēma
DE	Binnenmarkt-Informationssystem
MT	Sistema ta' informazzjoni dwar is-suq intern
EL	Ηλεκτρονικό σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά
NL	Informatiesysteem interne markt
EN	Internal market information system
PL	System wymiany informacji na rynku wewnętrznym
ES	Sistema de información del mercado interior
PT	Sistema de informação do mercado interno
ET	Siseturu infosüsteem
RO	Sistemul de informare al pieței interne
FI	Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä
SK	Informačný systém vnútorného trhu
FR	Système d'information sur le marché intérieur
SL	Informacijski sistem za notranji trg
GA	Córas eolais an margadh inmheánach
SV	Informationssystemet för den inre marknaden
HU	Belső piaci információs rendszer

